

Kroshi obzorja

GLASILO OBČINE SEŽANA | LETNIK XXIII | ŠTEVILKA 6 | DECEMBER 2021 | TISKOVINA | POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI 6210 SEŽANA

OBČINA
SEŽANA

IZ VSEBINE:

- Nova razstavna sezona v prenovljeni galeriji
- Na knjigomatu v Kosovelovi knjižnici si lahko bralci sami izposodijo in vrnejo gradivo
- Radko Oketič razstavlja v Bratislavi in v Ljubljani
- #jaz1KMzame TEČEM za ZAJTRK

PRIHAJA NA ODRE KOSOVLOVEGA DOMA SEŽANA

**Sobota, 4. december 2021,
ob 10.00**

Gledališče Labirint
Lila Prap / Saša Jovanović:
DINOZAVRI?!
Lutkovna predstava za
otroke.

**Sreda, 15. december 2021,
ob 20.00**

SSG Trst in SiTi Teater BTC
Jure Karas: ČUDOVITA
Glasbena komedija, izven.

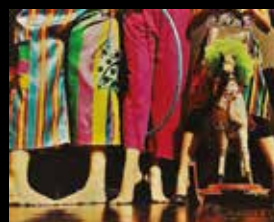
**Torek, 7. decembra 2021,
ob 18.00**

Odprtje razstava likovnih
del z 2. EKS-TEMPORA
KRAS za dijake in 3. EKS-
TEMPORA KRAS za odrasle
likovne ustvarjalce

Razstava bo na ogled do 16. januarja 2022.

**Nedelja, 19. december 2021,
ob 18.00**

KD Jožeta Pahorja Sežana –
Skupina za izrazni ples Mehki
čevlji
CIRKUS COPATKY PONOVO
V MESTU
Plesna predstava.

**Petek, 10. december 2021,
ob 19.00**

NOVOLETNI KONCERT GLASBENE
ŠOLE SEŽANA
Vstop je prost.

**Torek, 21. december 2021,
ob 20.00**

NOČ KRATKIH FILMOV
Vstop je prost.

**Nedelja, 12. december
2021, ob 17.00**

NOVOLETNI KONCERT
KRAŠKE PIHALNE GODBE

**Torek, 28. december 2021,
ob 20.00**

SiTiTeater BTC in Kreker
Saša Anočič: JANEZ NOVAK
S3P komedija, izven.

**Torek, 14. december 2021,
ob 18.00**

Odprtje razstave likovnih
del z 29. mednarodnega
likovnega simpozija
SLOVENIJA, ODPRTA ZA
UMETNOST – POGLED OD
ZGORAJ 2021

Razstava bo na ogled do 9. januarja 2022.

Obiščite naš SPLETNI KINO – dostopen je preko
spletne strani www.kosovelovdom.si v zavihku
SPLETNI KINO (pod zavihkom KINO).

Program in informacije: www.kosovelovdom.si.

Spremljajte tudi naša FB profila KINO Sežana in Kosovelov dom Sežana.

Izdaja:
Občina Sežana

Odgovorna urednica:
mag. Magdalena Svetina Terčon

Namestnica odgovorne urednice:
Ivica Podgoršek

Uredniški odbor:
Jana Hreščak, Anet Jagodič, Olga Knez,
Miha Ravbar Vidmar, Sara Škapin

Lektorica:
mag. Magdalena Svetina Terčon
(razen oglasnih sporočil)

Grafično oblikovanje:
Lucija Klanac (Tiskarna Mljač)

Tisk:
Grafika Gracer d. o. o.

Število izvodov:
5350, Sežana, december 2021

Glasilo je vpisano v Razvid medijev,
ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS,
pod zaporedno številko 388.

ISSN 2536-3832

Informacije v zvezi z izdajo občinskega glasila
dobite na tel. št.: 05/ 73 10 148,
e-mail: glasilo@sezana.si,
Petra Arko Kovačič.

Slika na naslovnici:
Radko Oketič

Glasilo si lahko ogledate v el. obliki na:
www.sezana.si - Kraški obzornik

Spoštovani,

**izteka se še eno zahtevno leto, ki je
zaznamovalo prav vse pore naše družbe,
zato tudi prihajajoče obdobje spremlja
negotovost. A vendar je v pričakovanju
čar. Praznične dni si obogatimo z veseljem,
srčnostjo, hvaležnostjo in toplino.
V letu, ki prihaja, bodimo drug drugemu
ljudje. Naj nas pri tem vodijo poštenje,
iskrenost in dobri nameni. Če bo vsak od nas
prispeval le najboljše, lahko skupaj ustvarimo
trdno in povezano skupnost.**

Drage občanke in občani, v letu 2022

Vam želim čim več uresničenih pričakovanj.

David Škabar, župan

Prosimo vas, da nam vse prispevke in fotografije pošiljate na glasilo@sezana.si. Rok za oddajo člankov za naslednjo številko je 17. 1. 2022. Članki naj obsegajo največ 3000 znakov s presledki, vsebovati pa morajo naslov članka ter navedbo avtorja besedila in fotografij. Fotografije morajo biti ustrezne ločljivosti (300 dpi, vendar ne večje od 3 MB).

19. seja Občinskega sveta Občine Sežana

18. november 2021

Sprejeti sklepi in drugi akti:

1. Celostna predstavitev upravljanja Botaničnega vrta Sežana – Vrta ob vili Mirasasso
2. Odlok o spremembi Odloka o razglasitvi Vrta ob vili Mirasasso za kulturni spomenik lokalnega pomena.
3. Sklep o potrditvi vzpostavitve blagajniškega sistema Botaničnega vrta Sežana ob vili Mirasasso za zaračunavanje vstopnine individualnim obiskovalcem ter predloga cenika vstopnic.
4. Poročilo o poslovanju in izvajanju javne službe dobave, postavitve in vzdrževanja javne razsvetljave v občini Sežana v obdobju september

2020–avgust 2021 – seznanitev.

5. Sklep o seznanitvi z zapisnikom zbornice občanov v Križu z dne 14. 9. 2021 za ustanovitev nove Krajevne skupnosti Križ.
6. Sprememba Statuta Občine Sežana.
7. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi Zdravstvenega doma Sežana.
8. Predstavitev projekta ureditve regionalne ceste R1-204 na odseku 1014 Štanjel–Dutovlje, na odseku 1015 Dutovlje–Sežana in na R3-618/6804 Dutovlje–Krajna vas, skozi Dutovlje, s poročilom o porabi sredstev – seznanitev.
9. Sklepa v zvezi s prometom nepremičnin:
 - Sklep o ukinitvi statusa grajenega

javnega dobra na nepremičninah: katastrska občina 2432 Dutovlje, parcela 4286/12 (ID 6982275) in katastrska občina 2442 Štorje, parcela 531/39 (ID 7009930).

- Sklep o seznanitvi o sklenjenem pravnem poslu – nakup zemljišča, katastrska občina 2435 Križ, parcela 1931/1 (ID 1945676) in nakup zemljišč, katastrska občina 2455 Sežana parcela, 4188/21 (ID 7093742) in parcela 4217/43 (ID 6934109).

Gradivo k točkam dnevnega reda, ki jih je Občinski svet Občine Sežana obravnaval na 19. seji, dne 18. 11. 2021, je dostopno na spletni strani www.sezana.si.

Odvajanje in čiščenje odpadne vode na področju Krasa – Občina Sežana

Ministrstvo za okolje in prostor je konec leta 2018 poslalo vsem občinam informacijo o pripravi projektov, in sicer Projekti drugega povabila dogovora za razvoj regij – prednostna naložba 6.1 v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014 – 2020.

Občina Sežana je pričela v letu 2018 s pridobivanjem gradbenega dovoljenja za izgradnjo druge faze – kanalizacije v Stari vasi. Pri pridobitvi gradbenega do-

voljenja je bilo največ napora vloženega v pridobitev soglasja lastnikov zemljišč, po katerih je bila predvidena izgradnja javne komunalne infrastrukture, saj je bilo to vezano na pridobitev gradbenega dovoljenja.

8. oktobra 2019 je Občina Sežana pridobila gradbeno dovoljenje za izgradnjo komunalne opreme v Stari vasi v Sežani. V istem letu se je Občina Sežana prijavila na razpis MOP (Ministrstva za okolje in prostor) za sofinanciranje ome-

njenega projekta v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, za katerega je od takratnega skrbnika na Ministrstvu prejela pozitivno oceno o ustreznosti vloge.

Občina Sežana od pridobitve gradbenega dovoljenja izpeljala postopek javnega razpisa za izvedbo gradbenih del in izbrala izvajalca – podjetje Godina, d.o.o. Pogodbeni vrednost del znaša 1.481.675,21 EUR brez DDV. Izgradnja vodovodnega omrežja je bila oddana Kraškemu vodovodu, d. o. o., po sistemu In house, pogodbeni vrednost del znaša 112.079,00 EUR brez DDV.

Izvedba del na objektu Odvajanje in čiščenje odpadne vode na področju Krasa – Občina Sežana zajema izvedbo

Vidmašče.

Stara vas – Krpanova pot.

vse infrastrukture (fekalna in meteorna kanalizacija, vodovod, NN električno omrežje, javna razsvetljava, telefon in optično omrežje). Uredile so bodo tudi

nove cestne površine, ki bodo prevlečene z novim asfaltom.

Rok dokončanja gradbenih del je predviden v letu 2022, zaključna dela

na projektu se bodo lahko realizirala v letu 2023.

Besedilo in slike: Občinska uprava

Ureditev ceste in 'Placa' v Dutovljah

V Dutovljah se zaključuje prva (1.) faza urejanja regionalne ceste, v okviru katere so bili poleg ostale infrastrukture kot osnove za udobno in varno bivanje zgrajeni tudi nujno potrebni hodniki za pešce in ostale površine, ki služijo domačinom in obiskovalcem.

Celotna investicija se odvija na podlagi Sporazuma o sofinanciranju ureditve regionalne ceste R1-204 na odseku 1014 Štanjel–Dutovlje, na odseku 1015 Dutovlje–Sežana in na odseku R3-618/6804 Dutovlje–Krajna vas, skozi Dutovlje, ki je bil sklenjen med Republiko Slovenijo, Ministrstvom za infrastrukturo, Občino Sežana in Elektrom Primorska, d. d., 10. decembra 2018. Investicijo ureditve regionalne ceste vodi Direkcija RS za infrastrukturo, kot soinvestitorja pa nastopata Elektro Primorska, d. d., in Občina Sežana.

Predmetna ureditev ceste v Dutovljah obsega gradbena dela za izgradnjo hodnikov za pešce v naselju, hodnika za pešce izven naselja, avtobusno postajališče, ureditev trga, izvedbo, predstavitev in zaščito komunalnih vodov (telekomunikacije, vodovod, cestna razsvetljava, elektroinštalacije), gradbena dela za izgradnjo ceste, meteorne in fekalne kanalizacije ter rekonstrukcijo vodovoda. Občina Sežana v tem okviru sofinancira izgradnjo hodnikov za pešce znotraj naselja in izgradnjo javne razsvetljave v

višini ene polovice, v celoti pa financira rekonstrukcijo vodovoda, ureditev trga in izgradnjo fekalne kanalizacije. Stroške, povezane z izgradnjo oz. prenovo vozišča, nosi v celoti DRSI.

Ureditev ceste v Dutovljah se bo izvedla v dveh fazah. Prva (1.) faza, ki je že skoraj izvedena, obsega območje od bencinske črpalke do konca 'Bitnje', druga (2.) faza pa preostali del vasi, kjer se bodo dela nadaljevala predvidoma v spomladanskem času leta 2022, ko bo DRSI izvedel vse potrebne postopke in izbral izvajalca gradnje.

Izdelovalec projektne dokumentacije je podjetje Krasinvest Sežana. Projekt je bil krajanom predstavljen na sestanku, ki ga je sklicala Krajevna skupnost Dutovlje 13. marca 2018. Na tem srečanju je bila podana pobuda prisotnih

krajanov, da je potrebno na območju 'Placa' v Dutovljah za parkiranje avtomobilov ohraniti enonivojsko ureditev brez poglobljenega vozišča. V skladu s tem predlogom krajanov so se pripravili novi projekti za ureditev območja 'Placa'. Naslednja predstavitev projekta je potekala v Bunčetovi domačiji januarja 2019. Kljub nameri krajevne skupnosti in občine, da bi načrt prenove trga javno predstavili tudi na zboru krajanov pred pričetkom izvedbe del, pa to zaradi epidemiološkega stanja in ukrepov, povezanih s preprečevanjem širjenja okužb, ni bilo mogoče. V skladu z možnostmi je bil zato načrt ureditve trga – pred pričetkom del – javno objavljen na oglasnih deskah krajevne skupnosti v Dutovljah in seveda preko Krajevne skupnosti Dutovlje posredovan vsem članom sveta KS ter predstavnikom t. i. vaške skupnosti.

Po izvedenih recenzijah projekta je bil v postopku oddaje javnega naročila, ki ga je izvedla DRSI, v letu 2020 izbran izvajalec gradbenih del, CPK, d. d. Koper, s katerim je bila podpisana pogodba 8. januarja 2021. Pogodbeni vrednost gradbenih del za prvo (1.) fazo znaša 1.481.919,08 EUR, od tega pa delež občine 648.157,22 EUR. Za izvedbo vodoinštalacijskih del v skupni vrednosti 69.078,63 EUR je bil izbran Kraški vodovod Sežana, d. o. o., ki je skladno z odlokom o ustanovitvi javnega podjetja izvedel tudi investitorska opravila za izgradnjo cevovoda za bodočo fekalno kanalizacijo v delu naselja Dutovlje v skupni vrednosti 98.296,38 EUR. Država je za nadzor nad gradbenimi deli izbrala podjetje MANI, d. o. o. Med ostale stroške, ki so bili nujni za izvedbo, spadajo še

stroški odkupa zemljišč. Občina Sežana je sredstva, potrebna za izvedbo investicije v prvi fazi, zagotovila v proračunu za leto 2021. Dela v Dutovljah so se pričela izvajati v drugi polovici februarja 2021 in potekajo po potrjenem terminskem planu. Kot pomemben dosežek pri urejanju območja ceste in trga gre poudariti odkup hiše z zemljišči, ki je pred tem zoževala cesto in vstop na 'Plac'. Rušenje hiše je omogočilo razširitev vozišča, odkupljena zemljišča pa bodo na tem območju služila ureditvi dodatnih parkirnih površin.

Kot izhaja iz zgoraj navedenih podatkov, predmetna investicija predstavlja enega največjih projektov na območju občine Sežana v zadnjem obdobju. Za pridobitev varnega in urejenega naseља so se predstavniki lokalnih oblasti z državo dogovarjali že desetletja. Kot vsaka večja investicija oz. poseg, pa tudi urejanje trga, ceste in pločnikov v Dutovljah, prinaša tako zadovoljstvo kot tudi nejevoljo med kraјani. Po zaključku del se strasti običajno umirijo in večina je z novimi pridobitvami zadovoljna.

Med izvajanjem projekta se je v Dutovljah oblikovala Civilna pobuda za spoštovanje dediščine Dutovelj, ki je v številnih objavah in izjavah izražala svoje nestrinjanje s projektnimi rešitvami. V tako majhni skupnosti je vsako mnenje izjemnega pomena, zato so se župan in občinska uprava s predstavniki Civilne pobude in predstavniki vasi Dutovlje srečali na sestanku 2. junija 2021, kjer sta projekt ureditve vasi Dutovlje predstavili projektantka in arhitektka. S pojasnili

jim je bila na voljo tudi vodja Zavoda za varstvo kulturne dediščine OE Nova Gorica. Na tem sestanku so predstavniki vasi Dutovlje izrazili želje glede ureditve platoja pred cerkvijo in zmanjšanje številnih klopi na 'Placu', kar je projektantka tudi upoštevala pri projektnih rešitvah.

Na željo Civilne pobude za spoštovanje dediščine Dutovelj so se župan in zaposleni v občinski upravi dne 31. avgusta 2021 ponovno sestali z njenimi predstavniki, predstavniki vasi Dutovlje, župnikom, generalnim direktorjem Zavoda za varstvo kulturne dediščine Republike Slovenije ter s predstavnicama ZVKD OE Nova Gorica. Sestanka sta se tudi tokrat udeležili projektantka in arhitektka. Prisotnim so bila ponovno podana vsa zahtevana pojasnila in odgovori glede urejanja območja 'Placa' v Dutovljah. Ob tem gre poudariti, da je celoten projekt in njegova izvedba pogojena s pogoji in soglasji pristojnih odločevalcev pri gradnji. Tudi tokrat je bilo s strani ZVKD ponovno pojasnjeno, da so vse predvidene ureditve v Dutovljah dobre, ustrezne in primerne za ta prostor ter deloma že izvedene, skladno z njihovimi pogoji in soglasji.

Do predlogov in zahtev Civilne pobude za spoštovanje dediščine Dutovelj so se na svoji 12. seji opredelili tudi člani Sveta Krajevne skupnosti Dutovlje. Kot edini relevantni zahtevi civilne pobude so opredelili javno razgrnitev projektov za drugo (2.) fazo projekta ter ureditev označb za ustavljanje avtobusov. Občina Sežana je s pripravami za realizacijo teh sklepov

sveta krajevne skupnosti že pričela.

Posegi na območju 'Placa' v Dutovljah so bili izvedeni z namenom, da se čim bolj ohrani izgled in izboljša funkcionalnost območja, kot vizualno dodano vrednost pa vanj vpelje značilen kraški element – kamen. Zagotovo poseg v Dutovljah predstavlja spremembo. Vendar pa je dejstvo, da se skozi čas spreminjamo ljudje in naše potrebe. Prav tako se spreminjajo tudi podobe krajev, kjer živimo. Vsaka sprememba predstavlja za posameznika določen izziv, ki pa ga ne doživljamo vsi enako. Želimo si, da bi bil Plac v Dutovljah še naprej mesto združevanja.

Besedilo in slike: Občinska uprava

Strokovna ekskurzija v čezmejni geopark Karavanke-Karawanken

Zadnji dan v septembru in prvi v oktobru 2021 smo predstavniki partnerjev, pridruženih partnerjev in strokovnih sodelavcev namenili spoznavanju

čezmejnega Geoparka Karavanke-Karawanken. Na strokovni ekskurziji smo spoznali veliko dobrih praks vzpostavitve in delovanja čezmejnega geoparka,

ki so koristne za uspešno in učinkovito izvajanje aktivnosti projekta GeoKarst, ki je sofinanciran v okviru Programa sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija iz

Evropskega sklada za regionalni razvoj, pa tudi pri nadaljnjem upravljanju čezmejnega geoparka na območju Matičnega Krasa.

Ob prihodu na Koroško, v Mežico, sta nas sprejela mag. Suzana Fajmut Štručl, direktorica Podzemlja Pece, d. o. o., in ena glavnih akterjev pri vzpostavitvi čezmejnega geoparka, in Blaž Šaloven, direktor občinske uprave Občine Mežica. Skupnemu kosilu je sledila predstavitev vzpostavitve in delovanja čezmejnega geoparka, ogled rudnika svinca in cinka z vlakcem ter ogled info centra in muze-

ja. Nato smo obiskali Črno na Koroškem, kjer nam je županja mag. Romana Lesjak srčno in ponosno predstavila svojo občino. Sprehodili smo se skozi mesto, nad katerim je na višini ca. 200 m mogoče videti najdaljšo jeklenico (zipline) v Sloveniji – Olimpline.

Naslednji dan smo se odpravili v Avstrijo, v Železno Kaplo, na ogled info centra Svet geologije, kjer nam je predstavnica geoparka povedala še marsikaj zanimivega in koristnega. Ogledu Obirskih kapniških jam je sledil je povratek v Slovenijo, na Ravne na Koroškem.

Tam smo po kosilu program strokovne ekskurzije zaključili z ogledom pokrajinskega muzeja, kjer nam je predstavnica muzeja med drugim predstavila tudi njihovo sodelovanje v okviru čezmejnega Geoparka Karavanke-Karawanken.

Besedilo in slika: Občinska uprava

Nova razstavna sezona v prenovljeni galeriji

Razstavna sezona v Kosovelovem domu Sežana je v polnem teku ne glede na ukrepe, saj je obisk razstav med najbolj varnimi aktivnostmi pri nas. V decembru smo delovni čas blagajne nekoliko okrnili (ponedeljki, srede in petki ter v času, ko je blagajna odprta za prodajo vstopnic pred dogodki) in s tem tudi čas odprtja galerij, a verjame mo, da je časa za ogled razstav kljub temu dovolj.

V novembru (do 5. decembra) ste si lahko v Mali galeriji Mira Kranjca ogledali 20. Regijsko tematsko razstavo likovnih del primorskih likovnih ustvarjalcev na temo Videz tipnega. Razstava je bila je del bienalnega projekta – državne tematske razstave. Projekt je namenjen ljubiteljskim likovnim ustvarjalcem, ki ga Javni sklad RS za kulturne dejavnosti organizira že od leta 2008. Razstava je bila na ogled v Izoli od 7. do 28. oktobra 2021, po Sežani pa bo še v Ilirski Bistrici od 6. do 20. januarja 2022. Izmed 35 na natečaj prispelih del jih je umetnosti zgodovinar Dejan Mehmedović izbral 18, med njimi šest ustvarjalcev z območja OI JSKD Sežana, ki jo tako zastopajo Dajana Čok, Ana Hanzel, Vesna Jogan, Silva Pangos,

David Terčon in Sonja Marija Trampuž.

V sredo, 17. novembra 2021, pa smo ob 19. uri v Veliki galeriji Ivana Varla odprli razstavo slik Petra Gabra z naslovom Svet me oblikuje. Razstava bo na ogled do 12. decembra 2021.

S kratko slovesnostjo je Kosovelov dom Sežana ta dan tudi svečano predal namenu svojo najnovejšo pridobitev, povsem na novo izvedeno osvetlitev Velike galerije, ki bo razstavnemu prostoru dodala povsem nove razsežnosti. Razstava Petra Gabra je tako prva pod novimi lučmi. Odprtje s slovesnostjo smo zaradi ukrepov izvedli kar v Veliki dvorani, kasneje pa so bili mogoče individualni in samostojni ogledi prostorov in razstave. Zbrane je pozdravil župan Občine Sežana David Škabar, razstavo in ustvarjalčevo delo pa je na odprtju predstavila umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn.

Ministrstvo za kulturo je v februarju letos objavilo javni Poziv za sofinanciranje vlaganj v javno kulturno infrastrukturo lokalnih skupnosti (JP JKI 2021), in sicer za investicijsko-vzdrževalna dela ter nabavo opreme. Občina Sežana je na poziv uspešno prijavila projekt Posodobitev lučnega sistema v galeriji Kosove-

lovega doma Sežana.

Zaradi obsežnosti projekta smo se odločili za ureditev po delih, najprej posodobitev v zgornji galeriji, predvidoma že v prihodnjem letu pa bomo nadaljevali še v spodnji (del luči je prenovljen tudi v spodnji galeriji).

S posodobitvijo lučnega sistema bo razstavni prostor postal bolj privlačen tako za ustvarjalce umetniških del

kot za obiskovalce. Sistem galerijske razsvetljave je prenovljen tako, da bo mogoče uporabljati različne vrste svetil z možnostjo usmerjenja v določen razstaveni objekt. Posamezne luči so postavljene na sistem vodil in jih bo mogoče usmerjati po potrebi. Pridobili pa smo tudi novo razstavno steno, pri čemer bo gornja galerija zaživela dobesedno v novi luči.

Celotna investicija je vredna nekaj čez 29.000 EUR (z DDV), od tega je Ministrstva za kulturo projekt sofinanciralo v višini 16.000 EUR.

Arhitekturna svetovalka in koordinatorka projekta je Martina Ferfila, projektantka načrta osvetlitve je A2HKR oblikovanje prostorov, Ajda Kenda, s. p., izvajalec del pa je bil Karsus, d. o. o..

Vsem sodelujočim se iskreno zahvaljujemo za sodelovanje, sofinancerjema pa za podporo pomembnega koraka k posodobitvi kulturne infrastrukture na področju galerijske dejavnosti.

Besedilo: Nina Ukmar
Slike: arhiv KDS, Boris Grozdanič
Gorjan in Marko Pleterski

Na knjigomatu v Kosovelovi knjižnici si lahko bralci sami izposodijo in vrnejo gradivo

Ob Tednu splošnih knjižnic od 15. do 20. novembra 2021 je župan Občine Sežana David Škabar obiskal Kosovelovo knjižnico Sežana in si ogledal tehnološke pridobitve, ki so omogočile posodobitev knjižnice.

Občina je namreč marca 2021 uspešno prijavila na razpis Ministrstva za kulturo RS projekt z naslovom Tehnološka posodobitev sistema vračanja gradiva v Kosovelovi knjižnici Sežana ter nakup potrebne opreme. S sofinanciranjem Občine Sežana in sredstvi, pridobljenimi z razpisom Ministrstva za kulturo Republike Slovenije, je knjižnica posodobila svoje poslovanje. S tem se je približala večini slovenskih splošnih knjižnic, predvsem z mislijo in željo, da bi bili bralci bolj zadovoljni z njenimi storitvami.

Knjižnica je tako opremljena z osnovno RFID opremo (radiofrekvenčno identifikacijo za prenos podatkov med bralnikom in elektronsko oznako v namen identifikacije). V knjige so nameščeni čipi, izposoja in vračilo gradiva ob izposojevalnem pultu pa bosta odselej potekala tako, da bralec gradivo

položil na označeno mesto na pultu, pod katerim je nameščena delovna postaja, preko katere lahko sistem odčita več enot gradiva naenkrat. S tem sta omogočena hitrejša izposoja in vračilo gradiva na pultu. Ob pultu pa stoji nov notranji knjigomat, na katerem si lahko bralci že sami izposojajo, vračajo ali podaljšujejo gradivo.

Vrednost projekta za Kosovelovo knjižnico Sežana je znašala 33.540 EUR,

ministrstvo je prispevalo 13.745 EUR, ostali delež pa Občina Sežana.

Med inventuro, ki je potekala od 11. do 23. oktobra 2021, so zaposleni v knjižnici s pomočjo prostovoljcev in nekaj dijakov vse gradivo, kar 190.000 enot, v osrednji knjižnici ter v enotah v Divači, Komnu in na Kozini opremili s čipi. Sredstva za delovne postaje in čipe so namreč za enote prispevale občine soustanoviteljice Kosovelove

knjižnice Sežana, Občina Hrpelje – Kozina, Občina Divača in Občina Komen, vsaka po 3.125,00 EUR. RFID smo nabavili pri podjetju Zelinka iz Ljubljane.

Bralci so se navadili tudi na zunanji zabojnik za vračanje gradiva, ki stoji pred knjižnico v Sežani. Vanj lahko odložijo

gradivo izven časa odprtosti knjižnice, s tem, da se razknjiži šele naslednji dan. Kupili so ga pri podjetju Inel. Na strokovnem oddelku Kosovelove knjižnice Sežana pa so s sredstvi razpisa postavili nekaj novih knjižnih polic, ki so jih nabavili pri podjetju Gonzaga.

Kljub temu, da zaradi ukrepov ob širitvi koronskega virusa novosti niso bile predstavljene na slovesnem dogodku, bralci pridobitev že uporabljajo.

Besedilo: Magdalena Svetina Terčon
Slike: Občinska uprava

Urejanje ekoloških otokov

Občina skrbi za urejenost okolja, kamor sodijo tudi ekološki otoki. Vsako leto se v ta namen načrtujejo sredstva v proračunu, vključno z nabavo nove opreme in izdelavo projektnih dokumentacij za ureditve ekoloških otokov.

V letošnjem letu smo uredili štiri lokacije po Sežani, nekatere od teh so še v izvajanju. Na Terminalu v Sežani je bil na predlog Medobčinskega inšpektorata in redarstva postavljen nov ekološki otok. Zaradi gradbišča v Stari vasi v Sežani in nedostopnosti za smetarska vozila je bila vzdolž Stare ceste za Divačo urejena nadomestna lokacija za zabojnike, v ta namen smo asfaltirali plato. Na Kidričevi ulici je na predlog KS Sežana povečan obstoječ ekološki otok, potekajo tudi pogovori za ureditev in morebitno razširitev še drugega v tej ulici. Poleg navede-

Eko otok na Kidričevi ulici.

nih ureditev smo uredili še ekološki otok na Lokavski cesti, kjer smo že pred leti, vključno s predlogom KS Sežana, prejeli številne pobude za njegovo ureditev. Za predmetno lokacijo je podjetje Aporia iz Sežane izdelalo projekt za izvedbo, Občina pa je z RS, Ministrstvom za obrambo

in Direkcijo RS za infrastrukturo podpisala pogodbo o ustanovitvi služnostne pravice. Vse navedene ureditve ekoloških otokov je izvedlo podjetje KSP, d. d., Sežana.

Besedilo in slike: Občinska uprava

Eko otok na Lokavski cesti.

Eko otok na Terminalu.

Kosovni odpadki na postajališču za avtodome v Sežani

Opazamo, da v zadnjih dveh mesecih nekdo na postajališču za avtodome v Sežani tedensko odlaga kosovne odpadke. Gre za odpadke, ki so najbrž nastali pri obnovi stanovanja, za odpadne dele avtomobila idr. Največ dobronamernih obvestil o nasmetenosti smo z vidika težnje po urejenem okolju prejeli s strani Turistično informacijskega centra, ORA Krasa in Brkinov, d. o. o., kot tudi od občanov in Medobčinskega inšpektorata in redarstva (MIR). Slednji v povezavi z izvajalcem za ravnanje z odpadki, KSP, d. d., Sežana, redno skrbi za

nadzor in odvoz odpadkov.

V skrbi po čistem okolju in dobrem počutju tako občanov kot tudi obiskovalcev vljudno pozivamo občane, naj v primeru, ko opazijo nepravilno odložene odpadke, to sporočijo na naslov Medobčinskega inšpektorata in redarstva, Partizanska cesta 4, Sežana (e-naslov: soou@sezana.si, tel.: 05 731 01 41). Na tak način tudi sami dodatno prispevate k čistejšemu okolju. Hvaležni bomo za vsako obvestilo, pa čeprav anonimno.

Besedilo in slika: Občinska uprava

Po poti ruja

Kras je čudovit v vseh letnih časih, še posebej v jeseni, ko v svoji karminsko rdeči barvi zažarita ruj in vinska trta. Prav ta prečudovita pokrajina je magnet za štajerske planince Planinskega društva Kozorog s sedežem v Selnici ob Dravi, ki deluje šele tri leta in ga od vsega začetka vodi marljivi predsednik Luka Ciglar.

Že večkrat so se vrnili na Kras, kjer jim prečudoviti svet Krasa razkaže planinec, jamar, gasilec in dober poznavalec kraškega podzemnega in nadzemnega sveta ter prejemnik sežanskega občinskega priznanja Ludvik Husu iz Orleka. Z njim so si ogledali Kraški rob. Odpeljal jih je tudi po poti ruja iz Orleka, kjer je pred skoraj štirimi leti upokojeni konjar lipiške kobilarne doma, skozi Živi muzej Krasa do Lipice. V Živem muzeju Krasa so si ogledali tudi arheološko jamo Malenca, v kateri so jamarji odkrili manjšo

posodico, katere starost so strokovnjaki ocenili na pet tisoč let. Pohod, na katerem so nastale številne fotografije barvite jeseni z rujem, so zaključili v dolini Lurške Matere Božje v Lipici. Ob zaključku pohoda pa še prečudovit prizor črede lipiških kobil z žrebeti na paši, kar je bilo prav gotovo pika na i.

»Pot nas zanese tudi na Kras. Ljudje so dobesedno nori na Kras. Ko razpišem izlet na Kras, imam 56 sedežev zasedenih v nekaj urah. Veselijo se kraške pokrajine, veselijo se kraškega roba, ruja, refoška, olivnega olja ... Veselijo se vodnika po Krasu, mojega prijatelja, jamarja, vodnika, sedaj že nekaj let upokojene 'babice' v Kobilarni Lipica, Ludvika. Vsi moji planinci ga poznajo. Sprejme nas z odprtimi rokami. Še več, naštudira pot, ki je brezpotje in je sam nikoli ne bi našel. Za popestritev nas pelje še v jame,« pohva-

li prizadevno Ludvikovo delo upokojeni električar Ciglar.

Člani društva, vseh je več kot 240, imajo letno 30 izletov, ki se jih udeleži poprečno 55 ljudi. Vse napovedane, a hkrati tudi odpovedane izlete so kljub koronskih časih nadoknadili. Na Kras se bodo še vračali z velikim zadovoljstvom.

Besedilo: Olga Knez

Sliki: Ludvik Husu

Obnovljena okolica Vaškega doma v Dolu pri Vogljah

V letošnjo jesen je Vaški dom v Dolu pri Vogljah vstopil z obnovljeno okolico. Krajevna skupnost Sežana je z naložbo 20.000,00 EUR konec letošnjega poletja izvedla asfaltno preplastitev dovozne poti in prostora za Vaškim domom, ki bo namenjen za uporabo vaščanov za prireditve, parkirišče in igrišče. Predstavniki krajevne skupnosti Andrej Peca je na otvoritvi obnovljene okolice, 5. septembra 2021, podal tudi nadaljnje načrte ureditve razsvetljave in postavitve mreže, sama prireditev pa je ponovno potrdila pomen Vaškega doma v skupnosti treh vasi, Vrhovelj, Dola pri Vogljah in Vogelji, za katere je bil dom zgrajen.

Leta 1948 je potekala podobna slove-

snost, ko je bila v takratni vasi Vrhovlje otvoritev tega doma, takrat pod imenom Zadrugi dom. Dom je bil zgrajen med prvimi ali celo prvi v takratnem sežanskem okraju, kar je bil verjetno povod, da so pohiteli z otvoritvijo, saj je bil dom znotraj še nedodelan. Z udarniškim delom so pri gradnji pomagali prebivalci Vrhovelj in Vogelj, gradbeni material pa je prispevalo tudi več domačij. Sodelovali so mladinci in brigadirji, ki so gradili železniško progo Kreplje-Sežana, pa še kdo. Dom je bil zgrajen kot večnamenski prostor. V njem je delovala Kmetijska zadruga Dol-Vrhovlje, po kateri ima dom prvotno ime, pozneje tudi trgovina in skladišče Preskrbe. Poleg gospodarskega pomena pa je bil dom od vedno stičišče kulturnega, društvenega in družabnega življenja. V njem so dobili domovanje pihalna godba, mladinske organizacije, ki so predvsem v 80. letih organizirale številne dejavnosti in zabave, med njimi znane plesne na petek 13., in dolgoletni tradicionalen pustni ples. Dom je tako za skupnost deloval povezovalno in vaščani so za dom tudi v tem duhu skrbeli, ga dograjevali, obnavljali in z njim živeli. Tudi danes, ko je dom v upravljanju Krajevne skupnosti in obnoven z občinskimi sredstvi, je središče družbenih dejavnosti vseh treh vasi.

Na otvoritvi zadnje pridobitve so svoj pečat pustila tudi tri danes delujoča društva. Balinarski klub Repentabor, ki ima balinišče poleg Vaškega doma, je

prestavil svoje dosežke in potenciale, ki jih je kmalu po tem potrdil njihov član in državni prvak Jan Guštin z zlato medaljo na svetovnem prvenstvu. Razvojno društvo Repentabor se je predstavilo s svojim prispevkom Vaškemu domu in na prireditvi podelilo priznanja ocenjevanja vin, ki jih je njihova vinarska sekcija podelila za leti 2019 in 2020. Na 34. ocenjevanju vin je sodelovalo 13 vinarjev iz Vrhovelj, Vogelj, Dola, Cola in Repentabra. Mednarodna komisija, ki so jo sestavljali Boštjan Zidar, Majda Brdnik, Stefano Rosati, Marko Benčina, Martin Gruzovin, Robi Jakomin in Srečko Stubelj, je med 36 vzorci zlata priznanja podelila petim; med rdečimi vini je zlato priznanje prejelo vinarstvo Stubelj Vitez, med belimi pa so najvišja priznanja prejeli vinarstvo Stubelj, Oštirjeva kmetija, David Mahnič

in vinarstvo Stubelj Vitez, trinajst vinarjev pa je prejelo srebrno priznanje. Najmlajše delujoče Društvo Vrhovlje 700 plus pa je na prireditvi pripravilo retrospektivo zgodovine doma s projekcijo slik in dokumentov, ki so orisala delovanje doma v zgodovini in svojega delovanja.

Prireditve so popestrili mladi nastopajoči: Mihael Simoneta in Kevin Fabjan s harmoniko ter plesalke Taja, Zala, Erin in Maruša. Trak je prerezala podžupanja Občine Sežana Klementina Križman s predstavniki Krajevne skupnosti Sežana, Markom Svetino, Andrejem Peco in Dejanom Ausecem. Pri podelitvi priznanj pa je sodelovala tudi kraljica terana Nuša Živec.

Besedilo: Miha Ravbar Vidmar

Sliki: Ljubo Sever

Balinarsko igrišče v Repentabru dobilo asfalt

V Dolu pri Vogljah, kjer že 46 let uspešno deluje Balinarski klub Repentabor, so 26. oktobra 2021 dočakali asfaltiranje dvosteznega balinarskega igrišča, kjer trenirajo in tekmujejo tako uspešni mladi balinarji kot tudi že starejši člani.

Igrišče v velikosti 212 kvadratnih me-

trov je asfaltiralo gradbeno podjetje Slavka Delaka iz Laž. Sredstva za novo delovno zmagbo pa so prispevali tako člani društva, ki so zbrali tudi sponzorska sredstva, uspešni pa so bili tudi na razpisu za županova sredstva, ki ga vsako leto razpiše župan Občine Sežana.

Zasluge za pomembno investicijo v klub ima predsednik Drago Šuligoj s člani upravnega odbora. Balinišče, ki je eno najstarejših peščenih balinišč na Krasu, je bilo že dotrajano, saj se je udiralo, igralci pa so imeli težave pri bližanju in zbijanju bal. Ker so tekmovalne discipline in igra danes, ko se več tolče, drugačne kot pred pol stoletja, so potrebovali asfaltno podlago, na katero so postavili pesek. Taka sodobna igrišča, ki so se pričela delovati že pred dvema desetletjema, ima že večina balinarskih klubov po Krasu in v Brkinih.

Igrišče v lasti BK Repentabor je končno dobilo novo podobo, kjer bo igranje na asfaltni podlagi s tanko plastjo peska lažje, prispevalo pa bo tudi k kakovostnejšemu treningu uspešnih mladih članov kluba.

Besedilo: Olga Knez

Slika: Ljubo Sever

Kraška Kolesarska Klapa v Galeriji kamna

V najlepšem letnem času na Krasu je Kraška kolesarska klapa v soboto, 23. oktobra 2021, organizirala kolesarki potep po z rdečim rujem okrašeni kraški gmajni. Zbralo se je okrog trideset kolesarjev iz cele Slovenije. Na pot so krenili iz Avberja. Pri Zadružnem domu v Štorjah so si vzeli čas za malico. Po prijetnem druženju ob malici jih je pred Galerijo kamna pozdravil kamnosek Gabrijel Jeram.

Po krajšem uvodu in pozdravu predstavnice krajevnne skupnosti Štorje so kolesarji šli v galerijo. Gabrijel Jeram jim je predstavil nastanek galerije in svoje delovanje v svetu kamna. Z zanimanjem so si ogledovali staro kamnoseško orodje, geološke karte in vzorce kamnov iz kraških kamnolomov, vzorce marmorja, iz katerih je narejen slovenski

parlament, in razne izdelke iz kamna.

Zadovoljni z izčrpno predstavitevijo galerije in s kulturno popestritvijo športnega dne ter obogateni z zgibanko o vasi Štorje so udeleženci kolesarskega

potepa obljubili, da se vrnejo na temeljitejši ogled vasi.

Besedilo: Meri Hreščak

Sliki: Darko Jeram

Koncert duetov v Štorjah

V nedeljo, 24. oktobra 2021, smo v dvorani Zadružnega doma v Štorjah v sodelovanju s Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti Območne izpostave Sežana in Kulturno športnim društvom Šator Štorje gostili Koncert duetov.

JSKD – Območna izpostava Sežana je

organiziral prvi Koncert duetov, v upanju, da bi postal tradicionalen. Nastopilo je osem duetov z zelo pestrim in raznolikim programom.

Nastopili so:

- Sestri Ajda in Astrid Mavrič, vokal, in Sebastijan Mavrič, klavir;

- Zala Hreščak, vokal, in Matej Barič, klavir;

- Duet Jupiter: Izak Ban in Maj Brinovec, vokal, klavir in saksofon;

- Grešna kozla: Iztok Cergol in Matej Gruden, dvakrat akustična kitara in vokal;

- Tomaž Nedoh in Stefano Bembi, harmonika in saksofon.
Kot gostje so se predstavili:
- Andrej Ofak in Borut Mori, kitara in harmonika;
- Martin Martis in Jany Pearl, vokal, akus-

tična kitara in prečna flavta;
- Irena Tratnik in Blaž Jurjevčič, vokal in klavir.
Ob upoštevanju vseh navodil NIJZ se je v dvorani zbralo kar veliko število poslušalcev. Navdušeni nad pripravlje-

nostjo in izvedbo prav vseh izvajalcev smo zapuščali dvorano v upanju, da bi Koncert duetov res postal tradicionalen.

Besedilo in slika: Meri Hreščak

V zavetju vojaške kapele iz prve vojne v Kosoveljah prižgali luč

Pred dobrimi sto leti so se na 24. oktobra ob 11. uri prenehale sovražnosti na soški fronti. Bil je krvav spopad brez kakršnega koli smisla. Je pa prva svetovna vojna v celoti spremenila politično strukturo stare celine. Tri cesarstva so propadla. Mogočna Avstro-Ogrska je razpadla. Kras je pripadel Kraljevini Italiji. Ljudje iz naših krajev, ki so v sklopu Tržaškega 97. peš polka krvaveli na vzhodni in tudi na drugih frontah, so se po končani vojni skrušeni vračali domov v drugo državo, v popolnoma drug sistem, pod drugi režim. Naši kraji si še dolgo niso opomogli od tega pretresa.

Kosovelje so bile med prvo vojno spremenjene v sanitetni center. Vaščani so bili razseljeni po različnih krajih avstrijske države, od Dunajskega novega mesta do Novega mesta na Dolenjskem. Mimo vasi je vojska speljala železnico od Dutovelj do Kostanjevice. Za gradnjo te proge, ki je potekala severno od vasi, so potrebovali le dober mesec. Več o tej železnici najdemo v knjigi Watherja Schumanna Die Bahnen Zwischen Ortler und Isonzo.

Med železniško postajo na Velikih Rovnah in vasjo so postavili kopalnico za vojsko in sprejemni center za ranjence. Na južni strani vasi pa je delovala velika poljska bolnišnica Feldspital 808. Po izročilu naj bi tu stalo dvajset bolnišničnih barak. Sredi tega kompleksa je stala vojaška kapela. Kot ugotavljajo arhitekti, je bila neverjetno pozorno oblikovana in mojstrsko izdelana. Na vzdanih ploščah so se ohranila imena arhitekta, gradbin-

ca in odgovornega zdravnika. Osebe bolnišnice naj bi bilo iz sredjeevropskih dežel, od Poljske do Madžarske. Ostaline te kapele je Občina Sežana pred desetimi leti vpisala v seznam lokalne kulturne dediščine. Zbiratelj zgodovinskih razglednic Marko Mohorčič iz Sežane je na srečo prišel do izvirnih fotografij te kapelice, ki so bile posnete na sam dan posvetitve. Naš arhitekt Tomaž Bekš je na osnovi realnih izmer kamnitih ostalin in fotografij uspel pripraviti študijo o tem, kako je bilo zgrajeno ostrešje z zvonikom. Na tej podlagi smo se odločili, da vztrajamo na pobudi za obnovo tega kulturnega in sakralnega objekta.

Fundacija Poti miru v Posočju iz Kobarida, ki skrbi za utrjevanje spomina na soško fronto kot tudi za pomnike iz tega obdobja, je 24. oktobra v okviru mednarodnega projekta Walk of Peace

organizirala spominsko prižiganje lučk na izbranih mestih te vojne linije. Tej pobudi smo se pridružili tudi v Kosoveljah. V nedeljo, 24. oktobra, ob 11. uri smo v spomin na konec te norosti prižgali lučke v zavetju te kapele. Lučke sta prižgala domačina Silvan in Robert.

V povabilu za prižig luči so na Fundaciji Poti miru v Posočju zapisali: »Ko bomo prižgali Luč za mir, naj ta LUČ zasveti v nas, naj se zavemo, da smo povezani v vseobsežno celoto, bolj kot lahko razumemo. V istem času, na različnih krajih. Poskrbimo zase in za svoje drage ... in tako bo ves svet lepši. Prosimo za MIR, v nas in med nami, ki je največja moč v vsakršni situaciji! Naj tudi po tej 'nevihti' posije prerojeno sonce!«

Besedilo: Dušan Luin

Slika: Larisa Fabjan

Spomin na padle in žrtve v Lokvi

Krajevni odbor Združenja borcev za vrednote NOB Lokev – Prelože in Krajevna skupnost Lokev so tudi letos tradicionalno organizirali spominsko svečanost ob 1. novembru. Odvijala se je v obnovljenem vaškem jedru, v parku ob osrednjem spomeniku in plošči padlih borcev ter žrtev nacifašističnega nasilja.

Žalno slovesnost je vzorno izpeljala

družina Rože iz Vojaškega muzeja Tabor Lokev. Irena Rože je povezovala prireditve, številni udeleženci pa so prisluhnili tudi Srečkovim recitacijam partizanske poezije, medtem ko je Anja Rože, zgodovinarica, predstavila dogajanja v domačem kraju med 2. sv. vojno ter najnovejše raziskave in podatke, do katerih so se dokopali v zadnjih letih.

Tako so na podstrešju vojaškega muzeja v beneškem obrambnem stolpu na posebnem panoju predstavili padle borce NOB v 2. sv. vojni iz Lokve in Prelož ter žrtve fašističnega nasilja z rojstnimi podatki, hišnimi imeni, kje so se bojevali, padli in kje so pokopani. Domačini so se ob častnem občanu Srečku Rožetu, predsedniku lokavske

krajevne borčevske organizacije Igorju Hreščaku ter predsedniku sežanskega borčevskega združenja Bojanu Pahorju poklonili 31 padlim borcem ter šestim žrtvam nacifašističnega nasilja iz Lokve in Prelož, ki so se v 2. sv. vojni borili za svobodo svojega naroda in boljšo prihodnost, vendar jo niso dočakali.

Kulturni program je obogatil doma-

či moški pevski zbor Tabor Lokev pod vodstvom Bojana Cerkenika. Predstavniki borčevske organizacije so položili venec pred ploščo v vklesanih imeni padlih borcev, Srečko Rože pa je položil cvetje pred obnovljen spomenik duhovniku in narodnemu buditelju Virgiliju Ščeku. Rože je namreč pred kratkim restavriral borčevski ter

Ščekov spomenik, ki privablja čedalje več obiskovalcev, ki si ogledajo tako bogato zbirko vojaških eksponatov v Rožetovem muzeju, cerkev sv. Mihaela ter kapelo Marije Pomočnice.

Besedilo in slike: Olga Knez

Gospa, zaljubljena v Dutovlje

Civilna pobuda za spoštovanje dediščine Dutovelj je v Bunčetovi domačiji to jesen pripravila dva pogovorna večera. Namen druženja je bilo zbiranje idej o tem, s kakšnimi dejavnostmi in posegi v prostor bi bilo še mogoče ustrezno popraviti in s tem tudi ohraniti zdaj že v veliki meri izmaličeno historično vaško jedro Dutovelj.

Na drugem pogovornem večeru so prisotni, med katerimi je bilo tudi nekaj svetnikov Občine Sežana, doživeli prijetno

presenečenje. Misli, izrečene v zelo lepi slovenščini, omehčane s pridihom Italije, so bile kritične in navdušujoče obenem. Gospa, ki se je predstavila kot Duja Kaučič, jih je nizala mirno in zbrano in s tem pritegnila več kot polno pozornost ljudi. Ustvarila je zanimanje za te vsebine do te mere, da sem jo obiskala na njenem domu v Dutovljah. Z veseljem mi je pokazala obilo gradiva, ki ga zbira in ustvarja vse od svojega srečanja s prvimi informacijami o cerkvi sv. Jurija v Dutovljah.

»Ta cerkev je zaklad celotnega Krasa. Blagoslovljena je bila leta 1450. Imela je prvotno gotško obliko. V 1. polovici 17. stoletja, leta 1630, je bila barokizirana, za časa Napoleona, od 18. do 19. stoletja, pa je pri rušenju prvotnega oltarja prišla na dan skoraj tri in pol stoletja stara bula, ki jo je zgodovinar Pietro Kandler potrdil za izvirno. Bula izpričuje, da je dutovsko cerkev posvetil Enej Silvij Piccolomini, takratni tržaški škof. Vendar se takrat ni vedelo, da ima ta cerkev zaklad, ki je edinstven.

Tega so odkrili, ko so leta 2009 odstranili spovednico. Takrat se je prikazala freska kronane glave iz prvotne, gotske dobe. Zato je iz italijanskega dela Krasa prišel restavrador in odstranil stari omet. Ob tem se je prikazala še druga kronana glava. Prva je bila cesarska krona, druga papeževa trojna krona. To sta bila Cesar Friderik III., ki je dal zidati trdnjavo v Ljubljani in trdnjavo v Trstu. Bil je prijatelj Eneja Silvija Piccolomini, še preden je ta postal duhovnik in škof in je šel kot diplomat vse do Škotske. Postal je duhovnik, nato leta 1447 škof, kasneje papež. Takrat je veljalo, da je škofa potrdil dunajski cesar. Njegov portret, skupaj s portretom cesarja Friderika III., je v Dutovljah. Trst nima te dragocenosti. Tudi Dunaj ne. Vi imate te dragocenosti zdaj, za novo spovednico. To je ta zaklad.»

Očetova družina gospe Duje izvira iz Šentvida pri Vipavi, danes z imenom Podnanos. Tam je že v 19. stol. ta družina imela pošto. Osnovno šolo je gospa Duja obiskovala v Ljubljani. Od svojega 12. leta je živel v Genovi in tam obiskovala gimnazijo. Že takrat je spoznava latinščino, v treh razredih liceja tudi grščino. Na univerzi je študirala književnost, zgodovino, zemljepis in še druge predmete ter se tako usposobila za po-

učevanje na srednji šoli. Leta 1974 se je omožila v Trst in tam preko 30 let poučevala v šoli sredi mesta.

»Ker je bilo to tako lušno, sem po 65. letu zaprosila ministrstvo, da me pustijo na šoli še dve leti.« Po dveh letih pa so jo 'odstranili s pismom'.

»Ampak zdaj še poučujem. Privatno. In pomislite! Trenutno enega seminarista iz ribiške vasi v Šri Lanki. Študira, da bo postal duhovnik.«

Za promocijo 'zaklada' iz cerkvice sv. Jurija je gospa Duja naredila zelo veliko. S svojo vztrajnostjo in predanostjo je dala vedeti za ta dutovski zaklad slovenskim in italijanskim medijem. Prav zaradi svoje izjemne predanosti zgodovini in umetnosti pa je na drugem pogovornem večeru v Dutovljah izrazila tudi zelo kritične misli v zvezi z nedavnimi rušitvenimi deli pred cerkvijo:

»Ob tem zakladu so zdaj tri sramote. Sredi kraja, ki ga zaznamujejo kamniti kraški zidi, je danes betonski zid. Gol in nepomemben, zid sramote. Stopnice ob njem ne spadajo pred takšno cerkev. Spominjajo me na stopničasto piramido v egiptovski Sahari. So tudi nevarne. Tretja sramota pa je požagana dolgoletna cedra. Požagana v časih, ko vsi gledamo, da bi spoštovali naravo in okolje.

Gospa Duja je v Dutovljah doma. Na steni visi portret njene mame.

Ta grob in brezčuten poseg je zapečatil Dutovljam nepopravljivo škodo.»

Pogovor s to čudovito gospo me je navdušil. Zdaj vem, da v Dutovljah ne obstaja le zaklad v vaški cerkvi. Drugi zaklad prebiva v domiselno ohranjeni in skrbno urejeni stari kraški kmečki hiši.

Besedilo in slika: Jasna Čuk Rupnik

Nov kip svetega Antona Puščavnika v Šepuljah

Na dan suverenosti, 25. oktobra 2021, so v vaškem pilu v Šepuljah postavili nov kip sv. Antona Puščavnika. Ker je prvotni kip že pred leti skrivnostno izgubil, ga je nadomeščala dotrajana župnijska slika. Kapelica stoji na vaškem križšču ob meji Renčeljeve domačije. Alen Renčelj je poskrbel za nov lesen kip, ki ga je izdelal mojster Jernej Verbuč.

Tako bo sedaj nov kip tega svetnika spremljal mimoidoče in blagoslavljal vse, ki se k njemu priporočajo, saj je zavetnik domačih živali, svinj, svinjskih pastirjev, mesarjev, tkalcev, slaščičarjev, grobarjev, pletarjev in proti boleznim, kužnim boleznim, kugi, ognju in še čemu.

Vaščani pravijo, da je bila kapelica postavljena v času, ko je vinograde napadla trtna uš in so se vinogradniki priporočali temu svetniku.

Velika hvala Alenu, da je kip postavljen prav v času koronskega virusa. Kip je blagoslovil župnik Gabrijel Vidrih. Šepulje krasi tudi cerkva sv. Antona, ki spadajo pod župnijo Tomaj.

Besedilo in slika: Marjeta Trampuš

Radko Oketič razstavlja v Bratislavi in v Ljubljani

Vesetje do zgodb v knjigah in branja nam je gotovo pričelo 'lesti pod kožo' več let prej, preden smo lahko sami brali. Najprej so nam brali starši, starejše sestre, učiteljice v vrtcih ..., mali otroci pa smo uživali in se učili tudi ob risbah in ilustracijah, ki so spremljale preproste zgodbe, pesmice, uganke ...

V Sloveniji so že v 50. in 60. letih prejšnjega stoletja vedeli, kako pomembne so za vzgojo, znanje in veselje otrok prav odlične slikanice, zato so otroci poznali like iz ilustracij Ančke Gošnik Godec, Rože Piščanec, Mikija Mustra in mnogih drugih. Leta 1993 je Sekcija ilustratorjev pri Zvezi društev slovenskih likovnih umetnikov ustanovila Slovenski bienale ilustracije, ki »zagotavlja možnosti za nadaljnji razvoj naše, po kvaliteti tudi v tujini priznane ilustracije.« Sredi novem-

bra 2021 so tako odprli v Cankarjevem domu v Ljubljani 14. slovenski bienale ilustracije, na katerem sodeluje s svojimi deli tudi Radko Oketič.

Oketičeva dela pa so od 15. oktobra 2021 do 9. januarja 2022 razstavljena tudi na BIB 2021 – na 28. bienalu ilustracije Bratislava. Na BIB 2021 razstavlja 380 ilustratorjev iz 42 držav, iz Slovenije razstavlja poleg Radka še štirinajst ilustratorjev. Slovaški bienale je eden najstarejših in najbolj prestižnih mednarodnih dogodkov, ki predstavi-

jo ilustracije v otroških knjigah; njegov začetek sega v leto 1967. Umetnike, ki morajo na razpis poslati deset originalov ilustracij in knjigo, izbere mednarodna žirija, ki ob otvoritvi podeli enajst nagrad in veliko priznanje za izjemne, vrhunske ilustracije. Že od samega začetka je BIB pod pokroviteljstvom Unesca in Mednarodnega odbora za knjige za mlade.

Besedilo: Vilma Colja

Sliki: arhiv avtorja

Val 1.

BIB.

Likovna kolonija v spomin na kraškega slikarja Marijana Miklavca

Okrog 20 slikarjev, združenih v likovno sekcijo dr. Leon Koporc, ki jo v okviru UKC in Medicinske fakultete vodi Blaža Fičur, se je 14. oktobra 2021 zbralo na likovni delavnici na Krasu, kjer so slikali kraško gmajno z jesensko žarečim rujem ter značilno kraško arhitekturo. Kolonijo so posvetili svojemu zelo aktivnemu, pred skoraj dvema letoma preminulemu članu Marijanu Miklavcu.

Prav na Štolfetovi domačiji, kjer si je Miklavac uredil muzej z etnološkimi predmeti in seveda galerijsko zbirko, so se slikarji, med njimi tudi člani potujoče slikarske kolonije Art Femips, zbrali in obujali spomine na Miklavca, katerega umetniška dela krasijo marsikatero kraško domačijo pa tudi stene hiš v Sloveniji in tujini. Miklavac je imel več kot sto samostojnih razstav in več kot 300 skupinskih razstav doma in po svetu. Za svoje dolgoletno delo na področju

likovne umetnosti in zborovskega petja je prejel plaketo Srečka Kosovela sežanske občine.

V omenjeni likovni sekciji UKC in MF

je več kot 60 likovnikov, kar jih uvršča med najštevilčnejšo slikarsko skupino na Slovenskem. Tako smo v Sežani na tokratnem srečanju zasledili poleg

dveh uglednih akademskih slikarjev, Janeza Kovačiča in Veljka Tomana, tudi nekaj primorskih slikarjev, kot denimo Vojka Gašperuta Gašperja iz Sv. Antona, ki slika z usti, pa kraškega slikarja Cveta Frankoviča, člana KD Kras. Slikarjem je pristrčno dobrodošlico izrekla Miklavčeva družina, sin Mitja Miklavc, hči Margit Grošelj Miklavc in žena Milena. Člani KD Borjač, ki jih že vseh 13 let, od nastanka društva, vodi Miklavčeva hčerka Margit, pa so slikarjem pripravili krajši kulturni program z ljudskimi pesmimi, Miklavčev vnuk Nejc Miklavc pa je

zaigral na harmoniko. Z dobro kraško kapljico s kraškimi dobrotami pa jim je postregel Jure Kariž, ki skrbi, da je Štolfe-tova domačija še vedno živa, čeprav ima vinograde in skrbi za sušenje mesnin v bližnjih Krepljah. Pred kratkim pa so na borjaču Miklavčevega muzeja že drugo leto zapored zveneje Jesenske serenade, ki jih že 45. leto organizira Glasbena mladina Slovenije. Tokrat je Slovenski godalni sekstet namenil obiskovalcem Uspavanke poletju.

Besedilo in sliki: Olga Knez

Kaj smo delali petnajst let?

Kulturno društvo Kraški šopek Sežana je letos obeležilo petnajsto leto delovanja. Zbrali smo se z namenom, da ohranimo kulturno dediščino naših prednikov v oblačilni podobi, ljudskem petju, godčevske viže, šege in navade ljudi na Krasu. Naši člani so tudi s tržaškega Krasa. Bili smo prvo društvo, ki je povezovalo Slovence izven naših meja in bili prisotni ob ukinjanju mej. Vsa ta leta smo ostali skupaj z veliko volje, dela in potrpežljivosti ter tudi veliko ustvarili. Iskali smo nove izzive in jih tudi uspešno realizirali. Našli smo veliko starih oblačil in po njih izdelali nova. Obiskovali smo domove starejših občanov in tako našli kar nekaj starih ljudskih pesmi, plesnih viž in običajev, ki so se v preteklosti dogajali v naših krajih. Pevke smo izdale zgoščenko ljudskih pesmi Zdej pej boste slišali. Godci so izdali zgoščenko skladb za ljudske plesne. Potrudili smo se in izdali knjigo Kaj so nam zapustili na Krasu. Trudimo se, da bi čim več gradiva pustili za zanamce.

Sodelovali smo v petih dokumentarnih filmih doma in v tujini, nastopili smo na različnih televizijah, pripravili veliko samostojnih razstav. Zadnje smo pripravili v letošnjem septembru na Bunčeto-vi domačiji v Dutovljah, kjer smo razstavili ročna dela naših članov, izdelanih v času epidemije koronskega virusa. Kljub epidemiji so se člani povezovali na različnih tablicah in telefonih in si tako pomagali pri delu.

Vsa ta leta druženja smo se pevke udeleževale revije Primorska poje in različnih revij, ki jih je organiziral JSKD. Trikrat smo dosegle na reviji JSKD tudi najvišjo raven ocenjevanja na državni ravni. Folklorna skupina se je vsa ta leta udeležila različnih plesnih tekmovanj v organizaciji JSKD ter dosegala območno raven. Tekmovanja so se udeleževali tudi godci ter dosegali lepe rezultate. Tekmovali so tudi

naši najmlajši Bubi s Krasa. Vse to je organiziral JSKD, s katerim smo ves čas sodelovali in kateremu gre velika zasluga za vse, kar smo dosegli. Prav pod njegovim vodstvom smo se udeležili veliko izobraževanj, različnih delavnic z vseh naštetih področij. Bili smo tudi organizatorji izvedbe izobraževanj za folklorno dejavnost pri JSKD.

Velikokrat smo se predstavili v različnih krajih po Sloveniji, nastopili pa smo tudi po državah v Evropi. Tako smo v Parizu sprejeli povabilo naših rojakov ob njihovi 50. obletnici delovanja. To je bil velik dogodek, ki se ga je udeležil tudi takratni minister za Slovence po svetu. V Londonu smo bili prisotni pri predstavitvi in prevodu knjige Berta Pribca o Srečku Kosovelu. Na Dunaju smo imeli samostojni nastop ob otvoritvi razstave likovnih del. Dvakrat smo nastopili v Montbrisonu v Franciji, bili smo v Lyonu na mednarodnem konzularnem sejmu, kjer je bilo mogoče srečati narodne noše s celega sveta. Predstavili smo se tudi na mednarodnem sejmu EXPO v Milanu, kjer smo lahko širšemu krogu ljudi predstavljali naš Kras. Tudi v Zagrebu smo zapeli in zaplesali v dvorani Lisinski. Pri vseh predstavitvah smo zastopali našo občino in planoto Kras. Na to smo izredno ponosni. S seboj smo vedno nosili različne kataloge in prospekte z našega področja, saj s skupnimi močmi lahko prispevamo tudi k razvoju turizma na Krasu. V vseh teh letih smo izpeljali kar 537 nastopov doma in v tujini.

Smo tudi člani Zveze ljudskih tradicij-

skih skupin Slovenije (skrajšano ZLTSS), ki je prostovoljna, samostojna, nepridobitna zveza festivalov in društev, folklornih skupin, ki se združujejo zaradi ohranjanja, prikazovanja in izvajanja ljudskih plesov, običajev, ljudskih oblačil, pesmi in glasbe. ZLTSS je članica mednarodne organizacije CIOFF® (Conseil International des Organisations de Festivals de Folklore et d'Arts Traditionnels – Zveza organizacij folklornih festivalov in ljudske umetnosti), ki je član UNESCO (Organizacija Združenih narodov za vzgojo, znanost in kulturo). Naše delo v tem krogu članov izredno cenijo in spoštujejo.

Menim, da se vsi premalo zavedamo svojih korenin in prispevka, ki ga dajejo društva, ki ohranjajo našo kulturno dediščino. Veliko občin ima v takih društvih naziv posebnega pomena in tudi poseben status.

Hvala vsem, ki ste nam pomagali in nas spodbujali na poti do cilja. Hvala Občini Sežana za podporo. Zahvala gre tudi JSKD za vso nudeno pomoč in vsem mentorjem, ki so nam kakor koli pomagali. In za konec gre zahvala našim članom in podpornikom, ki so vsa ta leta vztrajno delali, žrtvovali svoj prosti čas in denar, da lahko društvo uspešno deluje.

Besedilo: Neda Lah,

Slika: arhiv KD Kraški šopek Sežana

Slovenski teden filma (8.–12. november 2021)

Slovenski teden filma se že tretje leto zapored odvija okrog rojstnega dne Franceta Štiglica, 12. novembra. Gre za projekt Slovenskega filmskega centra, s katerim povezuje, gradi most med šolo in kulturnimi ustanovami, predvsem pa povečuje dostopnost, sistematičnost in dolgoročnost filmske vzgoje tako v vrtcu in šoli kakor v kulturnih ustanovah; (domači) film in filmsko ustvarjalnost približuje različnim generacijam po vsej Sloveniji ter spodbuja več koordiniranih formalnih in neformalnih oblik filmske vzgoje.

Slovenskemu tednu filma se od samega začetka pridružujemo tudi v Kosovelovem domu Sežana, in sicer s projektom filmske vzgoje Filmarija in Filmšula. Program filmske vzgoje v naših dvorinah ponujamo in nadgrajujemo že od leta 2013 in tako omogočamo redni dostop do kakovostnih avdiovizualnih vsebin s filmsko vzgojo različnim ciljnim skupinam širšega regijskega območja.

Udeležence spodbujamo k razumevanju specifičnosti filma, filmskega jezika, filma kot kolektivnega dela in obenem individualnega ustvarjalnega izraza ter osebne izkušnje gledalca. Filme lahko spremljajo z estetskega, čustvenega, kulturnega in ustvarjalnega vidika, hkrati pa lahko krepijo zavedanje o družbenem, zgodovinskem in tehnološkem kontekstu filma. Upamo si trditi, da udeležence spodbudimo h kritičnemu, angažiranemu in razmišljujočemu doživljanju filmske umetnosti in posledično tudi sveta, v katerem živijo. Zadnji meseci šolskega leta 2019/20 in šolsko leto 2020/21 v celoti so bili zaznamovani z epidemijo koronskega virusa. Medtem ko smo filmsko-vzgojne dejavnosti šolskega leta 2019/20 lahko še izvedli v dvorani, smo se bili prisiljeni z izvedbo teh dejavnosti v šolskem letu 2020/21 prilagoditi razmeram in omejitvam delovanja ter dejavnosti v večini preseliti na splet. Lahko rečemo, da smo se v

dveh razburkanih letih izurili v spletni ponudbi filmsko-vzgojnih vsebin, zato je bila izvedba Slovenskega tedna filma, ob novih ukrepih, za nas 'mala malica'.

Med 8. in 12. novembrom smo izvedli tri filmske projekcije. Dve za osnovnošolsko in eno za srednješolsko mladino ter študente. 10. novembra so si spletni ogled dveh filmov v Osnovni šoli dr. Bogomirja Magajne Divača privoščili učenci od prvega do petega razreda. Prvo triletnje si je ogledalo filmsko kompilacijo kratkih filmov Potepanje papirnatega zmaja (2021), četrti in peti razredi pa film Prinčevo potovanje (Le voyage du prince / režija Jean-François Laguionie, Xavier Picard / Francija, Luksemburg / 2019). Pogovor po ogledu obeh filmov je zanje pripravila naša zunanja sodelavka Lučka Berlot. 12. novembra smo za dijake in študente Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana v dvorani zavrteli film Dežela nomadov (Nomadland / režija Chloé Zhao / ZDA / 2020), po projekciji pa se nam je na pogovor pridružila zunanja sodelavka Petra Gajžler.

Filmarija in Filmšula nas povezujeta v partnerstvo z Mladinskim centrom Podlaga, Šolskim centrom Srečka Kosovela Sežana (Gimnazija in ekonomska šola ter Višja strokovna šola Sežana), Klubom študentov Sežana in Kinoateljcem Gorica/Nova Gorica.

Program sofinancira Slovenski filmski center.

Besedilo: Nives Zadel

Slika: arhiv Kosovelovega doma Sežana

Mladoporočenca na Gradišču v Sežani

Skulptura sežanskega umetnika Simona Kastelica, ki je čez poletje domovala na koprskem Titovem trgu, se je za nekaj časa preselila na dvorišče poslovne stavbe na sežanskem Gradišču, kjer se nahaja tudi Galerija Kastelic.

Skulptura, ki je bila prvič predstavljena javnosti v okviru Majskega salona 2021, je sedaj na ogled tudi lokalnemu občinstvu. Na lokaciji za pošto, kjer se nahaja več trgovinic in obrtnikov, je že več let doma tudi družinska galerija Kastelic. Simon je tako izkoristil priložnost in skulpturo iz Kopra prenesel v domač kraj, od koder se bo čez nekaj časa preselila na drugo razstavno lokacijo. Avtor, ki je vsebino za delo našel v romanu Fulvia

Tomizze, izpostavlja skrivnostno tematično umora, ki je vezana tudi na Sežano.

Besedilo in slika: Maša Vergolini

Videz tipnega

Od 4. novembra do 5. decembra 2021 je bila v Mali galeriji Mira Kranjca v Kosovelovem domu Sežana na ogled 20. Regijska tematska razstava likovnih del primorskih likovnih ustvarjalcev 2021 za južno Primorsko z naslovom Videz tipnega. Sodelovali so likovniki iz šestih območnih izpostav JSKD, ki sestavljajo t. i. koordinacijo Južna Primorska: Sežana, Postojna, Ilirska Bistrica, Koper, Izola in

Piran. Tokrat je na natečaj prispelo 35 likovnih del, od katerih jih je umetnostni zgodovinar Dejan Mehmedović izbral 18, med njimi kar šest del ustvarjalcev z območja OI JSKD Sežana, ki so jo tako zastopali Ana Hanzel, Dajana Čok, David Terčon, Silva Pangos, Sonja Marija Trampuž in Vesna Jogan. Mehmedović je v katalogu razstave o izzivu, ki so ga bili pred seboj imeli likovniki, med dru-

gim zapisal: »Gre za precej zahtevno nalogo oziroma pravi ustvarjalni izziv, saj je ozadje zastavljene tematike idejno polje s kompleksno zgradbo. Način upodobitve, kjer ima izvedbeni proces oziroma izvedba sama zelo določen vpliv na odziv gledajočega, ni najlažja naloga. Ustvarjalec mora izpostaviti videz tipnega, kjer ima poseben pomen površina, slikarjeva sled, gostota linijske strukture ipd. Motiv je pri tem irelevanten, zajeti mora predvsem vsebino, ki odkriva omenjene postulate.« Razstava je bila sicer od 7. do 28. oktobra 2021 že na ogled v Sončni dvorani v Izoli, od 6. do 20. januarja 2022 pa si jo bo mogoče ogledati še v Knjižnici Makse Samsa v Ilirski Bistrici. To je ena od desetih regijskih razstav in je del bienalnega projekta – državne tematske razstave. Projekt, ki ga že od leta 2008 prireja Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, je namenjen ljubiteljskim likovnim ustvarjalcem. Po ogledu vseh regijskih razstav bo državni selektor, akademski slikar Robert Lozar, izbral dela za 8. Državno tematsko razstavo, ki bo predvidoma julija 2022 v Murski Soboti.

Odprtja razstave v Sežani se je udeležila četverica izmed šestih sodelujočih ustvarjalcev iz OI JSKD Sežana (z leve): Ana Hanzel, David Terčon, Sonja Marija Trampuž in Dajana Čok.

Besedilo: Izak Štok
Slika: Nives Zadel

Ljubiteljska kultura vztraja in se počasi, a vztrajno vrti naprej!

Ne glede na to, da nam zadnji dve leti koronski virus kroji življenje, se ljubiteljski kulturni ustvarjalci niso popolnoma predali temu mračnemu vzdušju. Nekatera društva in posamezniki so začasno prenehali z delom, nekateri so upočasnili svoj tempo in spremenili način dela, nekateri pa vztrajajo in neutrudno iščejo načine, s katerimi se prilagajajo zahtevnim ukrepom. Tudi Območna izpostava JSKD Sežana se trudi na najboljši način uresničevati svoje poslanstvo in skupaj z delujočimi društvi obdržati kulturno življenje živo. Trudimo se, kolikor je to pač mogoče, da na prilagojen in varen način kulturno življenje na Krasu in v Brkinih vrtimo naprej!

Vedno je tako, da si vsak poišče svoj način dela glede na izkušnje, karakter, vizijo in spoštovanje nastalih pogojev. Če iščeš luč, jo tudi najdeš. Enako je s temo. JSKD OI Sežana je s pomočjo kraško-brkinskih kulturnih društev iskal luč in ustvarili smo

veliko lepih dogodkov, ki so marsikomu v živo ali na spletu polepšali delček dneva. Ker so nam mar vsi ljubiteljski kulturni

ustvarjalci, vsi naši zvesti obiskovalci in vsi naši cenjeni podporniki, smo mesečno pripravljali kulturne utrinke, s katerimi

Postavitev pred hišo Tomaža Lozeja v Sežani.

smo se želeli zahvaliti vsem, ki smo jih skupaj ustvarili, in vsem, ki nas spremljajo, v živo ali na spletu.

Če naredimo kratek povzetek našega skupnega dela, lahko rečem, da smo bili kar ustvarjalni in kreativni, saj smo v sodelovanju z drugimi društvi izdali dve pesniški zbirki. Prva je izšla v januarju, njena avtorica pa je Avstralka She Havke Mackenzie, ki je bila nagrajena na državnem literarnem srečanju, za v Sloveniji živeče tujce, ki pišejo v svojem jeziku, Sosed tvojega brega. Svojo pesniško zbirko je poimenovala Biti s teboj in jo je posvetila Krasu, Kraševcem, Srečku Kosovelu in Sloveniji, ki je po njenem mnenju čudovita dežela. Druga za nas in za Bojana Podgorška prva pesniška zbirka, Biseri v smeteh, pa je luč sveta zagledala prav ob njegovi 80-letnici konec avgusta. Obe zbirki sta majhni lučki, ki sta osvetlili čas in prostor, v katerem živimo. Z dogodki ob slovenskem kulturnem prazniku, marčevskih praznikih in tudi v mesecu aprilu, smo poskušali držati ljubiteljsko kulturo pokonci. Lahko si jih pogledate na naši Facebook strani in Youtube kanalu, ponavljajo pa jih tudi na TV Galeja. Presenečeni boste, mi pa veselji, da ste si vzeli čas tudi za naše dogodke. V mesecu maju pa smo pripravili izredno bogat program ob Tednu ljubiteljske kulture, ki ga prav tako najdete na spletu. Verjemite, uživali boste, majhni in veliki ljubitelji literature. Tudi Primorska poje je na spletu, saj smo jo uspeli malo okrnjeno vendarle izpeljati.

Skupaj s Fotoklubom Žarek, ORO Krasa in Brkinov, d. o. o., in OOO Sežana ter drugimi pridruženimi partnerji smo izdali tri razglednice Skriti kotički Krasa in Brkinov, ki so obiskale prav vsako gospodinjstvo vseh štirih občin, s povabilom županov, da k nam na Kras in v Brkine povabijo, kogar si želijo. Pripra-

vili smo tudi razstavo izbranih fotografij Skriti kotički Krasa in Brkinov, ki je dobila svoj začasni dom na novi tržnici v Divači in na obzidju grada Štanjel.

Podelili smo Štrekljevo nagrado za leto 2020 in leto 2021 v Viteški dvorani v Štanjelu, predstavili letošnje občinske nagrajene kulturne ustvarjalce v vseh štirih občinah, izpeljali ciklus štirih koncertov Jesenskih serenad v Materiji, Štanjelu, Sežani in Divači. Koncert duetov je bila prava odločitev JSKD OI Sežana, prepričate se lahko na spletu, kjer najdete koncert na Youtube kanalu in naši Facebook strani. Regijska likovna razstava Videz tipnega je bila zelo uspešna in odmevna, saj je bilo med izbranimi likovniki kar šest domačih ustvarjalcev; Ana Hanzel, Vesna Jogan, Silva Pangos, Sonja Marija Trampuž, Dajana Čok in David Terčon. Še nekaj drugih razstav ste si lahko ogledali, nekaj jih boste zagotovo še videli do konca leta, saj v tem času, ko to pišem, že vem, da bomo v Hrpe-ljah pripravili razstavo izbranih fotografij lanskega projekta Življenje na Krasu in v Brkinih se vrti naprej, v Gostilni Šmuc pa razstavo motivov z letošnjih razglednic. Če bodo razmere dopuščale, se bo odvil tudi Območno srečanje pevskih zborov in vokalnih skupin v Vremah, 12. decembra 2021 zvečer, praznični koncerti vseh pihalnih godb in orkestrov, božično-novoletni koncerti domačih in gostujočih skupin in morda nas čaka tudi kakšno presenečenje. Društva smo vabili na razne delavnice in izobraževanja, jim podeljevali zaslužena skladova priznanja in naše sodelovanje in družnje je bilo vedno zelo prisrčno. Vse večje dogodke smo objavili na spletu, zato si jih lahko ogledate v zavetju toplega doma ali jih spremljate na TV Galeja.

Zahvaljujem se vsem ljubiteljskim kulturnim ustvarjalcem, društvom in

skupinam, da vztrajajo, da upoštevajo vsa zahtevana navodila, da ostajajo z nami in skupaj z nami iščejo nove poti in da skupaj izpolnjujemo naše kulturno poslanstvo. Ponosni bodite in spoštujte svoje delo, ker ni nepomembno. To bo pokazal šele čas.

JSKD OI Sežana se tudi letos pridružuje skupni okrasitvi Krasa in Brkinov, zato vabimo tudi ljubiteljske kulturne ustvarjalce vseh kraško-brkinskih občin, da v prihajajočih praznikih okrasite svoja kolesa, ki bodo krasila vaše domove, kulturne domove, vadbene prostore ali zgolj izložbena okna, da razsvetlimo Kras in Brkine. Projekt Življenje na Krasu in v Brkinih se vrti naprej je tista svetla lučka, ki jo lahko prižge vsak zase in vsi skupaj. Verjamemo, da boste vsi, ki boste pri projektu sodelovali, svojo kreativnost, srčne želje in lepe misli položili v vašo okrasitev koles, zato vas vabimo, da svoje okrasitve fotografirate in svoje fotografije pošljete na elektronski naslov, enotnaokrasitev@gmail.com, da razsvetlimo Kras in Brkine. Vsi imamo v svoji bližini koga, ki premore telefon, s katerim lahko naredite zelo lepe fotografije svojih izvirnih okrasitev. Nekaj najlepših bomo izbrali in jih z vašim dovoljenjem objavili, razstavili ali uporabili za prihodnji praznični koledar. Zavrtime kolo življenja, dobrih misli in srčnih želja, da zasvetijo kot zvezde na nebu in koronskemu virusu sporočijo, da je čas, da se poslovijo! Našim vrhunskim kolesarjem pa osvetlujemo pot za nove vrhunske podvige ter jim sporočamo, da smo neskončno ponosni nanje.

Postavitev pred hišo Zlatke Cerkvenik v Merčah.

V imenu JSKD OI Sežana in vsemi sodelujočimi partnerji, vam želimo, da ostanete zdravi, razumevajoči in sočutni ljudje, kajti to vas bo grelo, ko bo zunaj brila burja. Srečno!

Besedilo: Vladislava Navotnik,
JSKD OI Sežana
Sliki: Marko Pleterski

Davidu Terčonu nagrada za najboljšo samozaložniško knjigo 2020

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti je izbral najboljše samozaložniške knjige v letu 2020. Nagrado za pesniško zbirko je dobil David Terčon za knjigo *Vračanje v gnojnico sanj*, nagrajenci pa so bili še štirje: Marija Knafelj za zbirko narečne poezije *Angl*, Mojca Rudolf za prozno delo *Zmenki*, Miran Ipavec za potopisno knjigo *Avtoštoparski maraton* in Kaja Kramar za slikanico *Komu je medved spekel pecivo?* Podelitev nagrad bi morala biti v nedeljo, 14. novembra 2021, na gradu Rajhenburg v okviru državnega srečanja odraslih literatov V zavetju besede 2021, a jo je JSKD zaradi novih ukrepov proti širjenju novega koronskega virusa odpovedal oziroma prestavil za nedoločen čas.

Člana komisije sta bila pesnik, prevajalec, urednik in kantavtor mag. Matej Krajnc ter urednica revije Mentor in producentka za literarno dejavnost Barbara Rigler. V utemeljitvi sta zapisala: »Med pesniškimi zbirkami je tokrat priskočila na plano knjiga Davida Terčona *Vračanje v gnojnico sanj*. Izšla je ob avtorji šestdesetletnici kot njegova peta samostojna knjiga in četrta pesniška zbirka.

Njegove nove pesmi nagovarjajo tako z družbenokritično ostjo kot z lirčno besedo, ki učinkovito soobstajata druga ob drugi. Tako je pesem *Uporniška*, revolucionarna s svojim programskim sporočilom 'odvrzimo svoja semena / na notranji strani bahanja ...' prav tako ključna kot denimo *Strah pred ljubeznijo* z verzom: 'Niti moledovanje niti jadicovanje ne prebudi vrelca ...' V knjigi so tako pesmi v prostem verzu kot pesmi v prozi: obe obliki poznamo že iz avtorjevih prejšnjih zbirk.«

Pesniška zbirka *Vračanje v gnojnico sanj* je sicer v celoti njegovo delo, saj je sam poskrbel tudi za njeno likovno podobo, za katero je uporabil svoji fotografiji ter oblikoval tipično stran. Po vsebinski plati nam je z njo v branje ponudil 60 raznorodnih pesmi, sicer zloženih po vzoru nadrealizma in absurda ter začinjenih z estetiko grdega, zbranih v šestih oblikovno različnih, izpovedno pa sorodnih ciklih. Izhaja iz intimnega odnosa do okolice in sveta, vendar razmišljanje širi tudi na globalno dogajanje, zaznamovano s skrbjo do okoljske problematike in zaradi popolnega razpada

medčloveških odnosov, ki jih vase srka udobnost sodobne elektronske tehnologije in mamljivost trgovskih središč, kar vodi do razčlovečenja, še huje, do popolnega pretrganja medsebojnega sporazumevanja; nekatera besedila nosijo tudi pečat dogajanja okrog novega koronskega virusa, ki je med nas zarezal prav v času pred izdajo knjige.

Besedilo: Izak Štok
Slika: Bor Terčon

Obisk ministrice za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helene Jaklitich v Kosovelovi knjižnici Sežana

V torek, 19. oktobra 2021, je v okviru obiska Vlade RS v obalno-kraški statistični regiji Kosovelovo knjižnico Sežana obiskala ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitich.

V dobri uri sva direktorica mag. Magdalena Svetina Terčon in bibliotekarka

Marija Umek ministrici in njenima sodelavcema Iztoku Petriču in Ireni Vadnjal predstavili zgodovino in dejavnost Kosovelove knjižnice Sežana, ki je od leta 2004 javni zavod. Za izvajanje javne službe na področju knjižnične dejavnosti so ga ustanovile občine Sežana, Diva-

ča, Komen in Hrpelje - Kozina. Ministrici sva predstavili tudi knjižnico in njen bogat program, zlasti tisti del, ki je vezan na sodelovanje s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Kar deset odstotkov članov knjižnice namreč prihaja iz zamejstva, kar je zagotovo razveseljiva novica, saj

kaže na povezanost zamejstva z matično domovino. Knjižnica sodeluje tudi z institucijami s Tržaškega, in sicer z Narodno in študijsko knjižnico iz Trsta, dijaki Liceja Antona Martina Slomška v knjižnici opravljajo obvezno prakso, zamejska založba Mladika in Založništvo tržaškega tiska pa v knjižnici predstavljata

svoje knjižne novosti, redni obiskovalci knjižnice pa so tudi otroci vrtcev iz Šempolaja in Nabrežine.

Ministrica je izrazila zadovoljstvo in hvaležnost za res odlično sodelovanje s slovensko zamejsko skupnostjo, kar zagotovo prispeva h krepitvi slovenske narodne zavesti in ohranjanju sloven-

skega jezika v zamejskem prostoru, med obiskom pa smo spregovorili tudi o možnostih sodelovanja.

Besedilo: Magdalena Svetina Terčon

Sliki: arhiv Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu

Just Makovec – Odpadnik v Kosovelovi knjižnici Sežana

Že leta 2018, ko je Knjižnica Komen organizirala razstavo del Justa Makovca, me je navdušil naslov Odpadnik. Beseda ima večznačen pomen, ki sem ga bolje razumela, ko smo 7. oktobra 2021 razstavo z istim naslovom organizirali tudi v Sežani. Z odprtjem smo obeležili 90-letnico rojstva tega zanimivega ustvarjalca.

Just Makovec je namreč mizar. Večino svojega življenja je delal in ustvarjal v mizarški delavnici, ki jo je prevzel njegov sin Valter. Kljub temu ne mine dan, da se Just ne bi ustavil v njej, kjer ima svoj kotiček. V delavnici brska med odpadnim materialom, ki mu vdihne novo življenje v predmetih, ki so vse do konca novembra bogatili prostor naše knjižnice. Na odprtju je Just Makovec povedal veliko zanimivih zgodb iz svo-

jega življenja, ki je bilo težko, a lepo. Razstavo smo odprli tudi ob glasbeni spremljavi učencev Glasbene šole Sežana, Enote Komen, pod mentorstvom prof. Igorja Starca. In še nekaj smo za-

čutili: povezanost družine Makovec, ki bi jo bilo vredno posnemati. In Odpadnik tako postane Pripadnik.

Besedilo: Magdalena Svetina Terčon
Slika: arhiv Kosovelove knjižnice Sežana

Servis zmagovalcev

**PETROL VIANOR
SEŽANA**

Partizanska cesta 149

05/730 01 62

Obiščite nas!

Ob nakupu
4 pnevmatik
Nokian

PREJMETE 20€ za premontažo Vianor

GARANCIJA
PNEVMATIK

**nokian
TYRES**

brezplačna
pnevmatika v
primeru predtja

VIANOR

URADNI VULKANIZER IN
SERVISER SLOVENSkih
ALPSKIH REPREZENTANCO

PETROL
Energija za življenje

Ko človeka žene strast, da bi bil čim boljši,
najde tudi način, kako preseči ovire, ki mu stojijo na
poti.

Naj bodo vaše odločitve modre,
ideje ustvarjalne in sreča brezmejna.

ŽELIMO VAM
Vesele praznike
IN SREČNO 2022

www.avtokrka.si

Ko grozdje dozori ...

Jesen je čas trgatve in za vinogradnike najbolj vesel čas v letu. Tudi pri Ježkih v Vrtcu Sežana – Enota Sežana je bilo zabavno, saj smo z raziskovalno nalogo Trgatev spoznavali nove vsebine. Otroci so imeli težave pri odgovarjanju na zastavljena vprašanja, saj jim je primanjkovalo znanja o tej temi.

Zastavili sva naslednja vprašanja:

- Kaj je trgatev?
- Kje zraste grozdje?
- Kaj vse pridelujemo iz grozdja?

Otroci so bili aktivno vključeni v sam proces raziskovanja preko pogovora, opazovanja, zbiranja informacij, ogledov videoposnetkov, s poizkusi ter likovnim izražanjem. Na podlagi pestrega izbora dejavnosti so otroci prišli do

ključnih spoznanj obravnavane teme.

Otroci se največ naučijo na podlagi lastnih opažanj, izkušenj, videnega in slišaneega.

Besedilo in slike: Alenka Potočnik in
Stanka Tratnik

Umetnost v vrtcu

»Z umetnostjo se otrok izraža in komunicira. V umetnosti lahko predstavi svoj pogled na svet ali pa eksperimentira z umetniškim jezikom. Svoja dela spoznava kot pomembne in trajnejše produkte. Z njim prispeva k oblikovanju okolja, zaradi česar doživlja svojo vlogo v skupnosti kot smiselno in gradi samozavest. Izkušnje na področju umetnosti so zaradi celovitosti doživljanja in ustvarjanja pomemben dejavnik uravnoveženega otrokovega razvoja in duševnega zdravja.«

Področje umetnosti v vrtcu delimo preko zvrsti na likovne, oblikovalne, glasbene, plesne, dramske in audio-video medijske dejavnosti. Otrokove dejavnosti potekajo tako, da otrok sam išče, raziskuje in najde odgovor, rešitev na idejno, organizacijsko ali izvedbeno nalogo ali problem, pri čemer odrasli zaznajo in podprejo vsako otrokovo še tako skromno napredovanje. Odrasli otrokovih del ne ocenjujejo, komentirajo in ga ne spodbujajo k ustvarjanju shematične, všečne, običajne, prilago-

jene oblike. Zavedajo se, da je otroku proces nastajanja dela pomembnejši od rezultata. (Kurikulum za vrtce, 2013)

Pri Netopirčkih smo v oktobru in novembru ustvarjali s suhimi in vodenimi barvicami, ogljem, tempera barvami, plesali smo z ruticami, prepevali, igrali na instrumente, oblikovali iz različnih materialov (kinetični pesek, plastelin, kamenčki, kocke ...), fotografirali ... Otroke pa je najbolj prevzel obisk umetnika Andreja Fona, s katerim smo sodelovali v okviru projekta SKUM (Razvijanje sporazumevalnih zmožnosti s kulturno-umetnostno vzgojo, <https://www.skum.si/o-projektu/namen-in-cilji-projekta/>). Temeljna cilja projekta SKUM sta:

- ugotoviti, koliko in na kakšen način vrtci in šole omogočajo otrokom/mladostnikom stik z vrhunskimi umetniškimi izkušnjami;
- razvijati didaktične pristope in nove oblike povezovanja vzgojno-izobraževalnega dela z umetniškimi dejavnostmi ter pri tem vključiti tudi manj uveljavljena področja umetnosti.

Otroci so se najprej čudili vsem zvokom in melodijam, ki jih je Andrej izvalil iz mnogih nam še nepoznanih instrumentov. Ob glasbi so zaplesali, nato pa z Andrejem izdelali lastne instrumente.

»Zvočenje otrok je lahko kaotično, a z veliko mero užitka do gibanja in zvokov, ki jih to gibanje povzroči-torej pravo nasprotje 'pravih' šolanih glasbenikov, za katere se pogosto zdi, da jim navkljub nedvomnim glasbeno-obrtniškim sposobnostim zmanjka prav to – primarna fascinacija nad zvokom, zvedavost, igri-vost, raziskovalnost.« (Andrej Fon)

Otroci so bili navdušeni nad eksperimentiranjem z zvoki in nad tem, kaj lahko sami ustvarijo z glasbili. Povedali pa so tudi, da jim je bilo lepo poslušati lepo glasbo, ki jo je igral Andrej. Želimo si, da bi s sistemsko ureditvijo uspeli sprejeti čim več umetnikov v vrtce ter otrokom tako ponuditi avtentične umetniške izkušnje, ki so izrednega pomena ne le za otroke, pač pa tudi za odrasle.

Besedilo in slike: Anja Kristan

#jaz1KMzame TEČEM za ZAJTRK

Obujemo telovadne copate, nadenemo si nasmeh na obraz in gremo. Ni nas, mi tečemo vsak dan en kilometer. Skupaj cel razred. No, čisto natančno, tečejo noge, roke, trup, glava in misli pa so druge.

Kako je lep dan, kako nam gre dobro, kako čudovit občutek, da imamo možnost razpihati možgane in glasilke z vzpodbujanjem drugih in v mislih vsak zase navijati.

Med tekom nastaja tale zapis v

mislih nas treh. Razmišljamo. In veste kaj? Naš 5. d ima danes že zelo rad zajtrk, malico ali posladek s tekom.

Kako se je začelo?

Na prvi šolski dan. Ko je bilo vse tako novo. Na novi šoli, v nadstropju z velikimi. Z novo, zanimivo in malce drugačno učiteljico – športnico. Večini se je predlog učiteljice zdel nenavaden. Priznamo. Tek? Resno? Vsak dan? Vendar je učiteljica našela toliko dobrih strani teka, da je

v nas zagorelo in smo se na koncu, začudeni, res vsi strinjali. Čeprav smo se zavedali, da letos ne bo krilc v šoli, ampak vedno športna obleka – da lahko tečemo.

Prvi dan smo kot ekipa pretekli naš prvi kilometer v 10 minutah in 50 sekundah. To pomeni, da so nekateri bili prvi v cilju z manj kot štirimi minutami teka, zadnji pa je pritekel v cilju po skoraj enajstih minutah. Ampak dogovorjeni smo bili, da tečemo kot ekipa. Kaj sploh je ekipa?

Tega nismo bili navajeni. Čez čas se nismo več vsi strinjali z vsakdanjim tekom.

Prav tukaj je prišlo do zasuka. Hitri so vzpodbujali počasnejše. »Zmoremo,« smo govorili, izbrali smo tistega, ki vleče, in tiste ki, potiskajo, motivirajo in pomagajo zadnjim. Začeli smo se bolj povezovati med seboj med tekom in med poukom. Zanimivo. Kot razred se vedno štejemo do zadnjega. Zadnji mesec, ta november, smo potrebovali od 6,30 do 7,15 sekunde za isti kilometer.

Naš rekord je 6 minut in 5 sekund. Uspeva nam. Kljub burji in kakšni kaplji dežja.

Kako vzljubiti tek?

Spodbuda in to, da nekdo verjame vate, je zagotovo na prvem mestu.

Sčasoma začenjaš verjeti tudi sam vase.

Prehrana pred tekom in urejeno okolje, kjer tečeš, je dodaten plus.

S tekom med poukom se tudi zelo sprostimo in kasneje lažje delamo, poslušamo in sedimo.

Nismo bolni.

Še učiteljica teče z nami in včasih tudi ona godrnja in je lepo slišati, da tudi odrasli niso vedno v redu in dobre volje.

Hoteli smo se samo pohvaliti, ker smo ponosni nase, saj vztrajamo tudi, ko nam je malce težje.

Vzpodbujamo tudi vas, da si izberete svoj kilometer hoje, teka, nasmehov ali kakšen drugi vam vreden cilj, ki bo vaše

življenje obogatil in polepšal.

Lep pozdrav!

Besedilo: 5. d Osnovne šole Srečka Kosovela Sežana
Kosovela Sežana
(Urška Kravanja, Zala Ausec, Lana Pajer)
in učiteljica Andreja Gulič
Sliki: Andreja Gulič

Odkrivam Slovenijo s koraki

Projekt OŠ Srečka Kosovela Sežana

Vse naše sanje se lahko uresničijo, če imamo pogum, da jim sledimo. (Walt Disney)

Mi, učenci, otroci, starši, stari starši, svi danes bolj kot kadarkoli prej stremimo k mirnim mislim, povezani družini, srečnemu srcu in zdravju.

V lanskem šolskem letu smo skupaj z učenci in starši naše šole 'Objeli svet s koraki' in obljubili, da se bo naš projekt, povezan z gibanjem v naravi, nadaljeval. In držali smo obljubo.

Pripravili smo namreč projekt, kot vzpodbudo za učence od 1. do 6. razreda, da opravijo skupaj s starši 20 izletov, od decembra 2021 do konca maja 2022 in spoznajo nove kotičke naše čudovite Slovenije. Za to priložnost bo narejena tudi knjižica z desetimi obveznimi točkami in mnogimi predlaganimi potmi, od katerih si jih pohodniki izberejo še deset. Ob koncu šolskega leta bomo vse učence, ki bodo skupaj s starši izpolnili knjižico, peljali na zak-

Logotip projekta Spoznajmo slovenijo s koraki – avtor Žak Samsa.

ljučni izlet, ki bo presenečenje.

Pravijo, da so drobne priložnosti pogosto začetki velikih podvigov.

Omenjen projekt je prav to, drobna priložnost, da skupaj zaznavamo, preizkušamo, odkrivamo svoje telo. Z gibanjem podoživljamo veselje, ponos ter ustvarjamo zaupanje vase, stkemo boljše, trdnjše vezi in ustvarimo dneve, vredne spomina z nam pomembnimi ljudmi.

Na prostem lahko otrok z različnimi dejavnostmi razvija tako gibalne kot funkcionalne sposobnosti, saj je vadba vzdržljivosti pomemben del v gibalni in zdravstveni vzgoji otrok.

Otroci bi morali hoditi, teči, se igrati v gibanju vsak dan, kolikor se le da in glede na njihove zmožnosti. Če pa se to dogaja izven urbanega okolja, ima to še veliko večji pomen. Najbolj prikrasani so otroci, ki veliko časa prebijejo pred televizijskimi zasloni, telefoni in računalniki. Če že ne med tednom, bi morala biti želja staršev, da vsaj enkrat med koncem tedna zaidejo z otroki v naravo, na Obalo, bližnji hrib ali goro, kjer se lahko sprostijo in napolnijo z energijo za prihajajoči teden.

Pohodništvo je oblika hoje, pri kateri je

to, kje hodimo, s kom hodimo in občutki na skupnem druženju, pomembnejše od naše tehnike hoje. Družba, razgibane pokrajine, osupljivi razgledi, sonce, veter v laseh in dvignjeni kotički ust ob dosegu cilja so neprecenljivi.

Kako je lahko še boljše?

Oblikuje se tudi čustven in kulturni odnos do narave. Pohodništvo je del nas, naše slovenske kulture, slovenske

identitete. Živimo v čudovitem naravnem športnem parku neskončnih možnosti, ki so s hojo dostopne čisto vsem.

Z veseljem vam ponujamo ideje za nepozabna doživetja z željo, da jih izkoristite in neskončno uživate v vsakem podarjenem trenutku z vam dragimi ljudmi. Učenci in starši, ki se bodo izpolnili prijavnico na omenjeni projekt, bodo dobili knjižico Spoznajmo

Slovenijo s koraki.

Kdor želi doseči oddaljeni cilj, mora narediti veliko malih korakov (neznani avtor).

Na šolskem likovnem natečaju je bil za logotip projekta izbran izdelek Žaka Samse iz 9. c razreda. Čestitamo!

Besedilo: Andreja Gulič Katja Kovač, vodji projekta

Po Fabianijevih poteh

V oktobru se je z virtualno razstavo in prireditvijo zaključil 9. mednarodni bienale otroškega prostorskega oblikovanja Po Fabianijevih poteh in 6. natečaj Ustvarjalna geografska predstavitev mojega kraja. Bienalna prireditev je bila načrtovana že leto prej, a se je zaradi šolanja na daljavo rok za oddajo likovnih del in izdelkov za geografski natečaj podaljšal za eno leto. Organizatorji, OŠ Dutovlje, OŠ Komen in Društvo likovnih pedagogov Primorja, smo k sodelovanju v projektu povabili tudi strokovnjake z ljubljanske in mariborske univerze. Sodelujoči v projektu so prisluhnili predavanjem, ki so se nanašala na temo prostora. Prof. dr. Karmen Kolnik je spregovorila o učenju za prostor, o prostoru in v prostoru na primeru pouka geografije. Doc. dr. Janja Batič nas je soočila z vprašanjem, ali pri pouku likovne vzgoje še obstaja prostor za napake. Izr. prof. dr. Bea Tomšič Amon pa je izpostavila trajnostni razvoj in varovanje arhitekturne dediščine kot ključne vsebine sodobne vzgoje za prostor.

Na natečaju je sodelovalo 33 osnovnih šol iz Slovenije, srednja šola, Center za izobraževanje in usposabljanje ter dva vrtca iz Slovenije in vrtci iz Italije. Sodelo-

Avtorica Ela Žvab je prejela zlato priznanje.

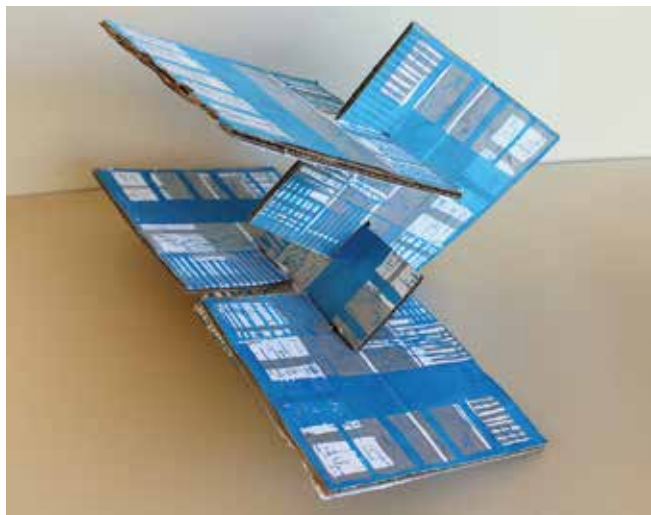
vale so tudi šole iz Avstrije, Kanade, Španije in Srbije. Med nagrajenimi šolami in posamezniki so tudi učenci OŠ Dutovlje. Med posamezniki je prejela zlato priznanje učenka 1. razreda Ela Žvab Oblak, kolekcija likovnih del učencev 7. a razreda pa je prejela srebrno priznanje.

Ob zaključku projekta smo organizatorji izdali zbornik in katalog, kjer so predstavljeni izvlečki omenjenih pre-

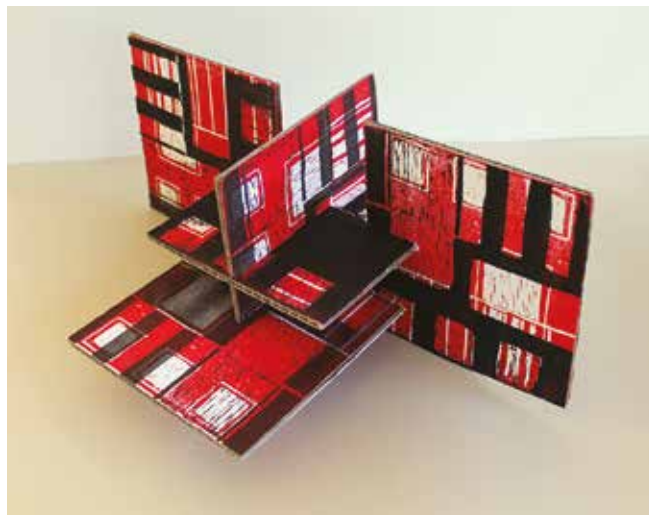
davanj, rezultati natečaja in nagrajena likovna dela.

Upamo, bodo na jubilejnem desetem bienalu čez dve leti izbrana dela predstavljena na razstavi v Štanjelu, kjer so, do letošnje izvedbe, ki je bila virtualna, potekale zaključne prireditve projekta.

Besedilo: Vlasta Markočič in Tanja Samec

Likovno delo Klemna Luina.

Likovno delo Tristana Prinčiča.

Projekt Varno in spodbudno učno okolje na OŠ Dutovlje

Od nekdaj sta bila, seveda poleg učno-vzgojnega procesa, skrb za otroke in njihovo počutje bistvena naloga naše oziroma vsake šole. S projektom, ki smo ga že v lanskem šolskem letu začeli na OŠ Dutovlje, nismo izumili tople vode. Smo se pa odločili, da bomo temu področju dali še večjo težo.

Učence smo že v začetku septembra s pomočjo različnih dejavnosti, anket, vprašalnikov ... povprašali, kako se v šoli počutijo, koliko jim pomeni dobro počutje v njej in v katero smer bi lahko zakorakali, da bi stanje še izboljšali.

Pestri odgovori in predlogi učencev so prispevali, da so učitelji z vodstvom zasnovali strategijo, ki bi nas pripeljala do željenega cilja. Ker želimo kot šola graditi predvsem na pozitivnem, smo prednost dali povečani angažiranosti na področju dobrih odnosov ter spoštljivega, kulturnega obnašanja. S pomočjo mnogih aktivnosti (nedokončanih stavkov, kozarca hvaležnosti, dnevnika dobrega, pantomime čustev, skrivnega prijatelja, termometra počutja, gordijskega vozla, leteče preproge, ogleda kratkih youtube filmov na to temo in še veliko drugega) poskušamo učence urediti na področju odnosov ter medsebojnega čustvenega in socialnega učenja. V ta namen so enkrat mesečno ure

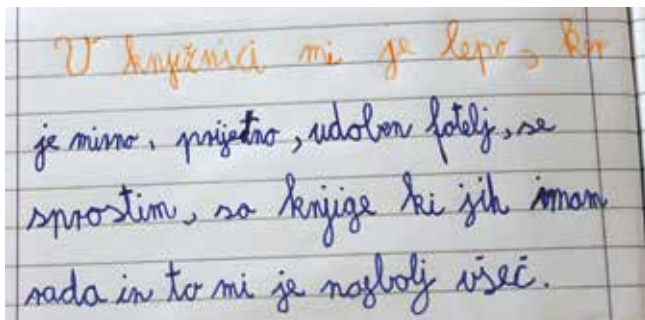
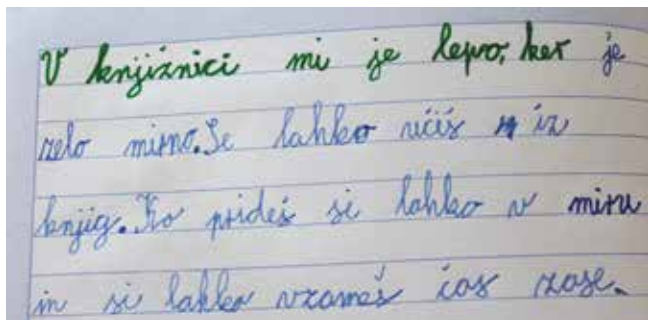
oddelčne skupnosti namenjene prav tovrstnim dejavnostim.

V to smer smo naredili korak tudi v šolski knjižnici. Z učenci prebiramo knjige in se o njihovem sporočilu pogovarjamo. Ugotavljamo, da nas tudi knjige lahko naučijo razumevanja drugačnosti in spoštovanja eden do drugega. Naredili smo načrt, kako postati boljši bralec. Četrtošolci pa so napisali nekaj misli, zakaj jim je v knjižnici lepo. Posebno mesto v hramu učenosti smo namenili tudi kozarcu dobrih knjig, iz

katerega lahko učenci izžrebajo kartončke z naslovi kakovostnih knjig.

Aktivnosti se je nabralo veliko in ko smo se po dveh mesecih ozrli nazaj, smo videli, da je bilo narejenega marsikaj v smer, da bi bilo vsem v šoli lepše. Ne glede na vse, vsakdo potrebuje nekoga, zaradi katerega se počuti dobrodošel, viden, slišan, cenjen, ljubljen in podprt. Prizadevajmo si biti ta nekdo!

Besedilo in slike: Loredana Štemberger

Oktoberoko Lokovanje in Jesenovanje

V oktobru smo taborniki Rodu kraških jurt Sežana in Čete ognjenega ruja Komen organizirali prvi dve akciji letošnjega taborniškega leta.

Gozdovniki in gozdnice (otroci med 11. in 15. letom, v nadaljevanju GG-ji) so imeli 30. oktobra 2021 v Sežani Lokovanje. Akcija je bila sestavljena iz treh delavnic, ki so bile tematsko obarvane. Izrezovali so izreze v buče na podlagi teme noči čarovnic ter od začetka izdelovali frače, s katerimi so kasneje ciljali razne predmete. Na koncu pa je sledilo še

tekmovanje iz lokostrelstva, pri katerem je eni ekipi celo uspelo zadeti bučo na vrhu tarče in s tem osvojiti dodatne točke. Akcija je GG-je pripravila na nadaljnjo uporabo različnih nožev, imeli pa so tudi možnost naučiti se osnov lokostrelstva in se ob tem tudi zabavati ter družiti.

Medvedki in čebelice (otroci med 7. in 10. letom, v nadaljevanju MČ-ji) pa so 22. in 23. oktobra 2021 prespali v Škrbini pri Komnu, kjer smo kot vsako leto okrog jesenskih počitnic izpeljali akcijo Jesenovanje. V petek so se zbrali pri šoli v Škrbi-

ni, kjer so čez noč tudi prespali in začeli z raznimi spoznavnimi aktivnostmi, saj smo letos pridobili veliko novih članov. Zvečer so skupaj postavili ogenj, na katerem so si tudi pripravili večerjo – hrenovke v testu in kostanje. V soboto je sledila še delavnica, na kateri so iz kostanjev in zobotrebcev izdelovali razne živalske figurice, na koncu pa so se preizkusili v strateški igri.

Besedilo: Aneja Babuder

Sliki: Tjaša Kobal

V pričakovanju Poskokčevega veselega decembra

Kako hitro čas beži! Zdi se, kot da smo šele začeli s Poskokčevimi programi, a je teta jesen že obarvala liste na drevesih v čudovite jesenske barve. Kmalu zatem pa so se že začele prižigati lučke v mestih in na božičnih drevescih, kar pa oznanja veseli december ter božično-novoletne praznike. Prišel je čas obdarovanja, presenečenj in veselja.

Tudi v Športnem društvu Poskokec se pridno pripravljamo na decembrske radosti. Poskokec je skupaj s vaditelji zavihal rokave in pripravil darila, ki pod božičnim drevescem čakajo na vse male in velike poskokce. V lanski sezoni Poskokec žal ni mogel obiskati otrok v telovadnicah, a je kljub temu, s popotovanjem po Krasu, uspel obdariti prav vse otroke, ki so obiskovali Poskokčeve programe. Upamo, da bo letos Poskokčevo presenečenje v telovadnici uspelo in da bomo tako pričarali neizmeren občutek sreče ter zadovoljstva. Tudi letos bo Poskokec že tradicionalno obdaril otroke s Poskokčevimi majčkami. In tudi tokrat bo majčka čisto drugačna. Poskokec nam namreč vsako leto pripravi novo majčko druge barve, z drugačno sliko. Obdaril nas je že z belo, rumeno, modro, zeleno ... Le kaj si je zamislil letos?

Poskokčeva družina vam želi prijetne in vesele božično-novoletne praznike in srečno 2022!

Besedilo: Anna Jedrejčič

Sliki: arhiv ŠD Poskokec

Filmšulska promocijska ekipa in obisk Kinotripa

S septembrom smo vstopili v novo sezono Filmšule – projekta filmske vzgoje za mlade v okviru programa Filmarija, v soorganizaciji Kosovelovega doma Sežana, MC Podlaga, Kluba študentov Sežana, ŠCSK Sežana – Gimnazija in ekonomska šola in ŠCSK Sežana – Višja strokovna šola, s podporo Slovenskega filmskega centra.

Glede na to, da je projekt Filmšula namenjen predvsem mladim, so promocijo projekcij prevzeli prav oni. Že v lanskem šolskem letu se je oblikovala dijaška promocijska ekipa, ki širi informacije o aktualnih filmšulskih projekcijah med svojimi vrstniki. V letošnjem šolskem letu se je ekipa še povečala in nadaljuje s kreativnimi oglaševalskimi akcijami, ki jih lahko zasledite na družbenih omrežjih.

Tako lahko dijaki, poleg udeležbe na filmšulskih projekcijah in pogovorih, tudi s sodelovanjem v promocijski ekipi, pridobijo ure za obvezne izbirne vsebine.

V oktobru smo v okviru programa Filmarija – Filmšula, z dijaki Šolskega cen-

tra Srečka Kosovela Sežana, obiskali Kinodvor in se udeležili 6. mednarodnega filmskega festivala za mlade – Kinotrip. Kinotrip je namenjen mladim od 15. leta dalje, nastaja skupaj z njimi in je oblikovan v skladu z njihovimi idejami in željami. Ogledana filma, Dragi otroci prihodnosti in Slalom, sta dijake navdu-

šila in sprožila zanimivo razpravo.

Vse, ki vas filmska umetnost zanima, vabimo na prihodnje filmšulske projekcije, prav tako pa nikoli ni prepozno, da se pridružite filmšulski promocijski ekipi.

Besedilo: Špela Miklavc

Slika: Timotej Špehar Pajk (SMGŠ)

Francoske učiteljice na obisku v Osnovni šoli Dutovlje

Osnovna šola Dutovlje je v novembru gostila ravnateljico in učiteljico iz francoske šole Blaise Pascal iz Roubaixa v Franciji, ki sodelujejo v evropskem programu Erasmus + v projektu Feel better to succeed (počutite se bolje, če želite uspeti). Namen projekta je izmenjava izkušenj različnih držav znotraj njihovih izobraževalnih sistemov. Projekt vključuje jezike in pokrajine, umetnosti in kulture. Raziskuje in časti tako ustne kot tudi pisne vire znanosti, umetnosti ali zapise človeške domišljije.

Po sprejemu smo jim najprej predstavili šolo in življenje v njej. Učiteljice iz Francije je zanimal kurikulum šole, zaželele so si prisostvovati šolski uri, kar smo jim seveda z veseljem omogočili. Kasneje so ob spremstvu vodstva obiskali še razrede 1. in 2. triletja, se s kratkim posnetkom v angleškem jeziku predstavili učencem in poklepetali z njimi. Le-ti so jih spraševali, kako se v Franciji učijo, kako se izražajo, igrajo, ali morajo tudi učenci v Franciji nositi maske ...

Sporazumevali smo se v angleškem

jeziku in ugotavljali, da imamo veliko skupnega.

Naše gostje smo popeljali v Bunčeto domačijo, kjer jim je predsednica Krajevne skupnosti Dutovlje predstavila domačijo, Pepin vrt in Pahorjevo spominsko sobo. Po kosilu so se gostje vrnile v Sežano, kjer so bile nastanjene. Navdušene nad sprejetostjo in urejenostjo naše šole so nam obljubile, da se zopet vrnejo na Kras.

Besedilo in sliki: Miranda Novak

Svetovanje v izobraževanju odraslih

LJUDSKA UNIVERZA SEŽANA

Učimo se skozi vse življenje – v vseh obdobjih in na različne načine.

Ljudska univerza Sežana ima že več let osrednjo vlogo v izobraževanju odraslih v lokalnem in širšem okolju tako na področju izobraževanja kot svetovanja. Ponujamo raznovrsten nabor izobraževalnih programov formalnega in neformalnega izobraževanja, prav tako pa tudi programe in tečaje izpopolnjevanja in usposabljanja za delo in osebni razvoj.

Včasih se ne znamo ali se težje odločimo za primeren program, nadaljevanje izobraževanja ali tečaj, zato vsem odraslim, ki potrebujejo več informacij, v našem svetovalnem središču brezplačno svetujemo in nudimo podporo pri:

- izbiri ustreznega izobraževalnega programa

- pregledu znanj, izkušenj, spretnosti in kompetenc, ki jih že imate
- premagovanju učnih in drugih težav in ovir, ki so povezane z izobraževanjem
- načrtovanju, organizaciji in poteku izobraževanja in učenja
- načrtovanju nadaljnje izobraževalne in poklicne poti

Pri našem delu upoštevamo in zagotavljamo, da je informiranje in svetovanje v zvezi z izobraževanjem prostovoljno, brezplačno, nepristransko, objektivno in predvsem zaupno.

Stremimo k temu, da možnost informiranja in svetovanja v izobraževanju odraslih zagotavljamo tudi tistim, ki so zaradi svoje oddaljenosti od središča v neenakem položaju ali imajo zaradi drugih vzrokov otežen dostop do izobraževanja in svetovanja ter potrebujejo več podpore in pomoči.

Skrbimo tudi za ciljne skupine, ki so na trgu dela in v izobraževanju v slabšem

položaju, zato pri dejavnosti svetovanja upoštevamo njihove potrebe in značilnosti ter razvijamo različne oblike, vrste in vsebine svetovalnega dela. Sodelujemo tudi z zunanjimi organizacijami, kot so Zavod za zaposlovanje, druge izobraževalne institucije, društva in podjetja.

Osebnostno vam svetujemo v prostorih Ljudske univerze Sežana (ob upoštevanju splošnih priporočil in aktualnih ukrepov za preprečevanje širjenja koronskega virusa), enako kakovostno pa informiramo in svetujemo tudi po telefonu, elektronski pošti, prek spletnih orodij in z informativnimi gradivi.

Lepo vabljeni, da izkoristite možnosti svetovanja in izobraževanja pri nas!

Ljudska univerza Sežana

Z mag. Stipetom ponovno v Mitski park

Že v lanskem letu so se slušatelji kraške tretje univerze odpravili v spremstvu njihove predsednice Nadje Mislej Božič, ki je tudi turistična vodnica Krasa in Brkinov, in mag. botanike Stipeta Hečimovića v letos tudi uradno odprt Mitski park v okolici vasi Rodik. Letos so se ljubitelji narave, združeni v študijski program Kras – zakladnica zdravja, naravne lepote in naravnih vonjav, zopet podali na raziskovanje mitoloških zgodb in zdravilnih užitnih rastlin pod vodstvom mentorja Hečimovića, ki je v slabih tridesetih letih, odkar je v Sloveniji, vodil že 14 različnih krožkov, pretežno na Primorskem.

Z Nadjino pomočjo so prisluhnili zelo zanimivim pravcam tega območja, ki jih je v knjigi Rodiške pravce zbrala in zapisala Jasna Majda Peršolja, po rodu

iz Rodika, sicer pa prejemnica Štrekljeve nagrade. Iz bogate zakladnice ljudskega izročila so tako nastale tudi Rodiške pravce, ki so sestavni del dveh poti, ki vodijo okrog Rodika (Lintverjev krog in Babin krog). Seveda niso utegnili obiskati vseh 12 mitsko-folklorih točk, so se pa zato zaustavili v spodnjem delu parka Pod lisično, se odpeljali do južnega dela parka z značilnim apnencem, z razliko od flišnega gričevja. Prav tu so obiskali Fukovo jamo, kjer je kamnite skulpture izklesal akademski kipar, kamnosek in prof. na sežanski višji šoli za oblikovanje kamna in fotografijo Damjan Švara iz Komna. Sicer pa so kamnite skulpture, ki krasijo Mitski park v Rodiku, nastale v sodelovanju s študenti sežanske šole pod vodstvom Špele Šedivy. Tako so si pohodniki,

med njimi je bila najstarejša slušateljica univerze, 91-letna Soča Košuta, ogledali še Cikovo jamo in brezno Remeščica. O zdravilni divjih rastlinah, ki jih je konec jeseni in na pragu zime v gozdu manj kot običajno, pa jim je botanik Hečimović povedal marsikaj zanimivega in poučnega. Še posebej so tokrat dali poudarek iglavcem, ki se jih sicer lahko uporablja skozi vse leto, a so najbolj zaželeni prav v zimskem času, ko se pojavljajo virusne bolezni. Želeli so nabrati tudi kakšen kostanj, a ga žal ni bilo.

Veseli so se že naslednjega snidenja z mag. Hečimovićem, ki je prava zakladnica uporabnega znanja na najrazličnejših področjih delovanja.

Besedilo in slike: Olga Knez

Izdelovali sveče iz odpadnega olja

Skoraj dve leti je minilo od zadnje delavnice, ki jo je organizirala zeliščarska sekcija Kulturnega in športnega društva Šator Štorje, ki jo vodi Vera Lah. Po dolgem času, 29. oktobra 2021, so se ljubiteljice narave, zdravega načina življenja in seveda zelišč zopet zbrale v Štorjah. Tokrat je delavnico izdelovanja sveč iz odpadnega gospodinjanskega olja vodila njihova članica Dolores Kopačin. V olje, ki so ga gospodinje po cvrtju hrane prihranile, so dali še vosek in nevtralizator na rastlinski osnovi ter poleg zelišč oziroma rastlin tudi eterič-

na olja in voščenke. Nastale so dišeče svečke, ki so jih udeleženke z veseljem odnesle domov in jih prižgale ob dnevu mrtvih.

Sklenile so, da bodo tudi same izdelale svečke iz odpadnega gospodinjanskega olja z božično-novoletnimi dodatki, kot so cimet in klinčki, in si tako popestrile prihajajoče praznike. Vodilo tokratne in nadaljevalnih delavnic je: Naredi si sam.

Ponosne so, da se jim je pridružila 91-letna Soča Košuta, ki je tudi članica kraške tretje univerze in se z mag. Sti-

petom Hečimovičem udeležuje študijskega programa Kras, zakladnica zdravja, naravne lepote in vonjav. Tudi tokrat se je upokojena režiserka Soča aktivno vključila v izvedbo delavnice. Kot je zapala Dolores Kopačin, pa Družba za odgovorno ravnanje z odpadki Bolje iz Murske Sobote prispeva k temu, da je mogoče tudi iz odpadnega gospodinjanskega olja, ki ga odkupujejo, narediti zanimive in uporabne izdelke.

Besedilo in sliki: Olga Knez

Čezmejni kolesarski dogodek – uvertura v sodelovanje v čezmejnem geoparku na Krasu

Kolesarski dogodek je bil eden prvih, ki jih bomo organizirali na čezmejni ravni in bo z vzpostavitvijo oziroma delovanjem čezmejnega geoparka na območju Matičnega Krasa postal eden številnih bodočih tovrstnih dogodkov.

Čezmejni dogodek je bil eden izmed treh kolesarskih dogodkov, ki jih v sklopu italijanskega znanstvenega festivala Settimana del Pianeta Terra organizi-

ramo v okviru projekta GeoKarst, ki je sofinanciran iz Programa sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Naj vas spomnimo, da je geopark geografsko zaokroženo območje – območje planote Kras. Kras z veliko začetnico, saj se je tu poimenovanje za kraško pokrajino razširilo povsod po svetu, zato lahko rečemo, da se je tukaj

Kras 'rodil' in zato ga tudi imenujemo Matični Kras. Kraška planota se razprostira v Sloveniji in Italiji, zato govorimo o čezmejnem geoparku, ki povezuje 12 občin na italijanski strani Krasa in pet občin na slovenski strani Krasa. V okviru projekta GeoKarst bomo pripravili vse podlage za uvrstitev našega Krasa na svetovni zemljevid. Z namenom, da bo čezmejni geopark prispeval k traj-

nostnemu razvoju območja, bomo namreč kandidirati za njegovo vključitev v UNESCO globalno mrežo geoparkov.

Delček Krasa so imeli udeleženci kolessarske ture priložnost spoznati v soboto, 9. oktobra. 2021, ko smo se s ko-

lessarskimi turističnimi vodniki podjetij Bike Slovenia in Explore podali skozi Živi muzej Krasa in v dolino Glinščice, ki je ena od znamenitih geoloških točk Krasa.

Besedilo in sliki: Katja Fedrigo

Aktualno delovanje LAS Krasa in Brkinov

Pripravili smo pregled delovanja Lokalne akcijske skupine Krasa in Brkinov (v nadaljevanju: LAS) v jesenskem obdobju.

V obdobju od avgusta do novembra 2021 je bila izvedena ena seja Upravnega odbora ter ena seja Skupščine LAS. Poleg obiska vlade v Obalno-kraški regiji sta bila izvedena dva posveta lokalnih akcijskih skupin. Prvi posvet je bil izveden virtualno, drugi pa v Posavju, v okviru mednarodnega posveta LAS 'Pametne vasi za zeleno, digitalno in odporno Evropo' z ogledom dobrih praks. Udeležili sta se ga dve predstavnici LAS Krasa in Brkinov, ki sta pridobivali znanja in poslušali izkušnje drugih iz Slovenije in tujine s področja digitalizacije v različnih gospodarskih in družbenih sektorjih na podeželju.

Na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (ARSKTRP) so bile oddane tri dopolnitve zahtevkov za izplačilo operacij ter odobrena ena prošnja za spremembo operacij, na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) pa smo oddali en zahtevek za zaključek operacije Večnamenski objekt v Divači, sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), s čimer so se zaključile vse operacije, odobrene na 2. Javnem pozivu LAS. Opravljena je bila kontrola projekta sodelovanja Približajmo Unescova biosferna območja

prebivalcem – MaB, ki smo jo uspešno prestali.

Sicer pa LAS vsem prijaviteljem in njihovim partnerjem v odobrenih operacijah nudi pomoč pri ustreznem izvajanju operacij. Da bi beleženje in zbiranje dokumentacije za pripravo zahtevkov za izplačilo izvedli brez težav smo v septembru in oktobru izpeljali dve delavnici, po dogovoru s prijavitelji pa bomo preostale izvedli v zimskem času.

Vabimo vas, da si več informacij o zaključenih operacijah ter operacijah v izvajanju preberete na spletni strani LAS, v zavihku Projekti.

Vladni obisk v Obalno-kraški regiji, 19. oktobra 2021

V okviru vladnega obiska v Obalno-kraški regiji smo na LAS gostili državnega sekretarja na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Antona Hareja ter vodjo medresorske delovne skupine za CLLD Alino Cunk Perklič.

- Ogledali smo si investiciji prijavitelja Občine Sežana, sofinancirani v okviru projekta LAS – Včeraj za jutri, v Botaničnem vrtu Sežana ter v parku nasproti sodišča.

- Izmenjali smo si prepoznavne izzive in pogled v prihajajoče programsko obdobje. S strani obeh gostov smo dobili vredne usmeritve.

- V drugem delu smo z vodjo med-

resorske delovne skupine v hibridnem dogodku in široki zasedbi razpravljali o konkretnih izzivih, ki jih prepoznavamo pri izvajanju ukrepa Leader/CLLD.

Ocenjujemo, da je bil vladni obisk odlična priložnost za pridobivanje informacij iz prve roke ter neposredno izmenjavo informacij z odločevalci, zato si v prihodnje želimo več takih priložnosti.

Spletni LAS Katalog daril

Na spletni strani (www.laskrasainbrkinov.si) ter Facebook strani (@LAS.Krasa.In.Brkinov) smo objavili LAS Katalog daril z naslovom Bogastvo Krasa in Brkinov, s katerim želimo povezovati lokalne ponudnike s kupci, ki želijo podariti lokalno obarvana darila. V prvi izdaji LAS Kataloga daril predstavljamo šestnajst ponudnikov vina in likerjev, marmelad, medu, sira, lanenih otroških oblačil, izdelkov iz sivke, izdelkov iz kamna in gline, kraškega brinjevca in brkinskega slivovca, gina, paketa doživetij itd. Izdelke za katalog je fotografirala Ana Rojc, pripravili smo krajši opis izdelkov, oblikovalec Borut Terčon pa je vse skupaj smiselno umestil v spletni katalog daril. Seznam ponudnikov in izdelovalcev seveda ni dokončen, zato se nam oglasite, če želite, da tudi vaš izdelek s kraško-brkinskim pečatom predstavimo v naslednji izdaji (predvidoma v letu 2022). Vabljeni k podpiranju lokalnega!

Predstavitve delovanja LAS v okviru vladnega obiska.

Naslovnica spletnega Kataloga daril LAS.

Facebook stran LAS Krasa in Brkinov

Na Facebook strani LAS Krasa in Brkinov (<https://www.facebook.com/LAS.Krasa.in.Brkinov/>) se trudimo redno objavljati aktualne novice in pozive, zato vabljeni k spremljanju le-te, kakor tudi njenemu 'všečkanju' in deljenju.

Povabilo k včlanitvi v LAS Krasa in Brkinov

LAS Krasa in Brkinov še vedno vabi

zainteresirano javnost k včlanitvi v LAS. Na spletni strani www.laskrasainbrkinov.si najdete prijavitni obrazec, ki ga izpolnjenega pošljete na elektronski naslov info@laskrasainbrkinov.si ali po navadni pošti na LAS Krasa in Brkinov,

Partizanska cesta 4, 6210 Sežana.

Besedilo: Maja Colja in Jerneja Modic,
LAS Krasa in Brkinov

Sliki: arhiv LAS Krasa in Brkinov

Čezmejni pohod Alpe Adria Trail

Potem, ko so bili organizatorji že dvakrat prisiljeni prestaviti Čezmejni dogodek Alpe Adria Trail, v lanskem letu zaradi epidemiološke situacije, letošnji septembrski termin pa jim je zagodlo deževno vreme, jim je v tretje uspelo izpeljati prijeten dogodek, ki je povezal udeležence treh dežel.

Na sončno soboto, 16. oktobra, se je na čezmejni, 35. kraški etapi mednarodne poti Alpe Adria Trail, zbralo približno 150 udeležencev iz Avstrije, Italije in Slovenije, ki so na 10-kilometrskem vodenem pohodu spoznavali čezmejni kraški prostor, okuse kraške kuhinje in kulture. Pri vodenju so poleg vodnikov iz Avstrije in Italije sodelovali tudi trije vodniki Planinskega društva Sežana. Pohodnike je iz Trebč je vodila pot do vasi Gropada, mimo Bazovice vse do italijansko-slovenske meje v Živi muzej Krasa. Tu so jih na prostrani kra-

ški gmajni pričakali ponudniki lokalnih dobrot z obeh strani meje, vzdušje pa je popestril akustični glasbeni nastop. Pot so nadaljevali proti 'magični točki' 35. etape, v Kobilarno Lipica, kjer so si ogledali kulturni biser Slovenije in se okrepčali na grajskih vrtovih. Udeleženci so bili nad dogodkom izjemno zadovoljni in so dan zaključili v čudovitem vzdušju.

Pohodniški dogodek na poti Alpe Adria Trail, ki ga vsako leto pripravi ena izmed dežel – avstrijska Koroška, Slovenija ali Furlanija-Juljska krajina, predstavlja odlično priložnost za mednarodno povezovanje turističnih in s turizmom povezanih deležnikov ter promocijo, ne samo daljinske poti Alpe Adria Trail, temveč tudi območja, ki dogodek gosti.

Po območju Krasa poteka poleg 35. še 36. etapa, slednji sta, zaradi mile kraške klime, primerni za pohodništvo vse leto.

Sicer pa daljinska pot Alpe Adria Trail, pot treh dežel, vodi od Velikega Kleka do Jadranskega morja in je zaradi svoje raznolikosti, kulturne dediščine in naravnih lepot ena najbolj prepoznavnih evropskih pešpoti, z dolžino 750 kilometrov in 43 etapami.

Čezmejna ekipa organizatorjev – TIC Sežana — ORA Krasa in Brkinov, d. o. o., Slovenska turistična organizacija, Promo Turismo FVG, Holding Kobilarna Lipica, d. o. o., ter Občina Sežana, je bila pri organizaciji izjemno usklajena in si obeta še več nadaljnjega sodelovanja. Za prihodnje leto, ko bo mednarodna pot Alpe Adria Trail praznovala 10. obletnico, partnerji projekta iz Slovenije, Avstrije in Italije že snujejo nove izjemne zgodbe na poti.

Besedilo: Ana Hrast
Sliki: arhiv TIC Sežana

V Inkubatorju Sežana domuje podjetje Hoopsy, ki izdeluje didaktične hiške za otroke

V Inkubatorju Sežana, najstarejšemu inkubatorju v Sloveniji, so se kalila številna podjetja, ki so s pomočjo znanja in izkušenj ekipe Inkubatorja ter strokovno podkovanih notranjih in zunanjih men-

torjev, iz začetne faze razvoja prerasla v dobro stoječa in uspešna podjetja. Med temi velja omeniti družbo Gold club, IMAS, Koped, Kyma, Matitech, DEA Sežana, Pah, d. o. o., Sea, d. o. o., Unicom,

d. o. o., itd. Več sto različnih zgodb, vsaka s svojo podjetniško idejo. Čeprav glavnino inkubiranih podjetij predstavljajo tehnološka podjetja, so v prostorih Inkubatorja, d. o. o., Sežana na Kraški ulici 2,

dobrodošli prav vsi z inovativno podjetniško idejo in željo po rasti. Inkubirana podjetja v Inkubatorju Sežana namreč ne dobijo le poslovnih prostorov v najem, temveč celovito podjetniško storitev.

V letošnjem letu so tako pod svoje okrilje sprejeli mlado ekipo s Krasa, ki deluje na področju vzgoje in izobraževanja. Rok, Marko, Nikita in Lara, trije športni pedagogi in ekonomistka, ki jih že dlje časa povezuje delo z otroki, so se po letu ustvarjanja in razvijanja povezali v podjetje z imenom Hoopsy. Na trg so lansirali didaktično hiško, ki je izdelana v Sloveniji iz 100-odstotnega recikliranega kartona in je opremljena z didaktičnimi vsebinami v angleškem in slovenskem jeziku, ki spodbujajo kreativnost,

omogočajo učenje črk, števil, besed, reševanje različnih logičnih ugank in spoznavanje družinskih vrednot na otroku zabaven način. Hiška je popolno malo skrivališče, ki otrokom omogoča, da imajo svoj osebni prostor, kjer se počutijo prijetno in varno. Hiško naročnik dobi v embalaži, zasnovani na način, ki omogoča izdelavo rakete. Na ta način se (u)porabi 100 % pošiljke, kar pomeni, da ob nakupu hiške odpadki ne nastanejo. Čeprav za svoj izdelek uporablja le 100-odstotno recikliran karton, so vseeno želeli narediti nekaj več za znižanje emisij CO₂. Prav zaradi tega sodelujejo z organizacijo Tree-Nation, katere misija je pogozdovanje sveta. S pomočjo omenjene platforme želijo pozitivno vplivati na rešitev problema krčenja

gozdov, odgovornega za približno 17 % vseh podnebnih sprememb. Z vsakim naročilom se tako posadi drevo.

Besedilo in slika: Lara Pirc

Medo Srečko si je nadel masko

Medo Srečko si je prav z veseljem nadel masko, njegova spremljevalka, prostovoljka Marija Godnič, pa tudi in sta se po enoletnem premoru skupaj podala na obisk k prvošolcem in drugošolcem v Osnovno šolo Dutovlje in v Tomaj. Oba sta že pošteno pogrešala srečanja in pogovore z najmlajšimi šolarji. Pogovarjali so se o vsem, kar pomeni in kar spodbuja Rdeči križ, predvsem pa o medsebojni pomoči. Učenci so ob pravljici o medvedku Rjavku razumeli, da moramo pomisliti tudi na druge ljudi in njihove potrebe, in čeprav so še majhni, lahko z drobnimi dejanji nekomu popeljšajo dan.

Medo Srečko bo letos obiskal tudi prvošolce Osnovne šole Srečka Kosove v Sežani. Se že veseli!

Besedilo: Marija Godnič
Slika: arhiv Rdečega križa Sežana

Pohod članov Društva Sožitje

V Društvu Sožitje Sežana smo izkoristili tople jesenske dni in skupaj odšli na ogled vasi Pedrovo. Tam smo izvedli krajši pohod, ki se ga je udeležilo 31 članov. Med pohodom smo si ogledali prelepo cerkev sv. Duha in galerijo Artes. Ta starodavna vasica je prav nekaj posebnega, saj leži na robu Krasa in Vipavske doline, kar daje njenim stavbam in okolici prav poseben pridih. Izlet smo zaključili na ekološki kmetiji Toncevi, kjer smo se posladkali s tradicionalnimi jedmi.

Skupaj s toplimi dnevi pa je burja odpihnila tudi kakršno koli upanje po božičnem nastopu našega pevskega

zboru Kraški slavček ter tudi vsakoletni vikend seminar. Tako pevske vaje redno izvajamo, vikend seminar pa smo morali prestaviti zaradi trenutnih epidemioloških razmer.

Društvo Sožitje kljub razmeram nadaljuje z raznimi predavanji, ki jih izvaja prek aplikacije ZOOM, vabila posredujemo članom prek e-pošte.

V društvu upamo, da se ob izboljšanju

razmer lahko naše aktivnosti začnejo znova čim prej izvajati.

Besedilo: Zala Mlač

Slika: Darja Verbič

Posvet ob svetovnem dnevu duševnega zdravja

Svetovni dan duševnega zdravja, ki ga vsako leto obeležujemo 10. oktobra, poudarja pomen sodelovanja in povežovanja vseh v prizadevanjih za preprečevanje, prepoznavanje in lajšanje težav v duševnem zdravju in razvoju ter krepitev dobrega duševnega zdravja vseh prebivalcev. Dobro duševno zdravje je namreč temelj zdravja, posledično pa tudi temelj socialne in gospodarske stabilnosti, družbene blaginje in kakovosti življenja ljudi. Zato je potrebno podporno in vključujoče okolje, ki je neobremenjeno s stigmo, ki obdaja duševne težave in motnje.

Čeprav v zadnjih letih duševne motnje tako v Sloveniji kot v svetu naraščajo in je slabo duševno zdravje, žal, del družbenega bremena, pa je področje duševnega zdravja in iskanja pomoči za tovrstne težave še vedno stigmatizirano, slabše dostopno in zapostavljeno.

V želji po ozaveščanju in destigmatizaciji širše javnosti smo 11. oktobra 2021 v Divači pripravili posvet ob svetovnem dnevu duševnega zdravja. Druženje so popestrili pevski zbor Doma na Krasu,

pevski zbor OŠ dr. Bogomirja Magajne Divača in trobentač Aljaž Adam.

Besedilo: Brigita Obreza

Slika: arhiv Doma na Krasu

Obisk Ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v Domu upokojencev Sežana

V ponedeljek, 18. oktobra 2021, dan prej kot je celotna vladna delegacija obiskala Obalno-kraško regijo, smo gostili Janeza Ciglerja Kralja, ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Skupaj z županom občine Sežana Davidom Škabarjem smo ga sprejeli v domski recepciji, kjer je pozdravil zaposlene. Od tam smo ga popeljali v prostore delovne terapije, kjer smo mu skupaj s stanovalci pripravili kratek program.

Po pozdravu direktorice Rosane Šturm je predstavnica stanovalk in stanovalcev Doma upokojencev Sežana Jasna Vodeb ministru izrekla dobrodošlico in mu opisala življenje v našem domu. Naštela je paleto aktivnosti, med katerimi stanovalci lahko izbirajo in poiščejo tisto, ki jim najbolj ustreza.

Prisotne sta nato nagovorila najprej minister Janez Cigler Kralj ter župan David Škabar. Slednji se je v govoru spomnil, kako se je v otroških letih s sovrstni-

ki podil za žogo na tem območju, kjer danes stoji Dom upokojencev, ter da je v teh svetlih, zračnih prostorih sedanje delovne terapije, ki so jih stanovalci doma krvavo potrebovali, še pred nekaj leti deloval bife.

Minister Cigler Kralj pa je v uvodu povedal, da je v manj kot enem letu drugič v Domu in da je opazil veliko razliko. Prvič je bil namreč pri nas v lanskem decembru. Tisti dan v dom sicer ni vstopil, ker smo po vdoru virusa in izbruhu okužb s covid-19 preživljali težke trenutke. Spomnil se je občutkov pretresenosti, negotovosti, tudi strahu pred neznanim potekom dogodkov, pa tudi pripravljenosti pri iskanju rešitev ter neverjetno hitrega in odločnega odziva in pomoči regionalne ekipe civilne zaščite Občine Sežana in sosednjih občin, zaposlenih iz drugih domov za starejše ter Zdravstvenega doma Sežana in Bolnišnice Sežana. Tako sodelovanje in pripravljenost pomagati je doživel le malo kje po Sloveniji, pri čemer je potrebno

poudariti, da v tistem času nikjer in nikomur ni bilo lahko.

»Potrdilo se je, da če skupaj stopimo, lahko marsikaj premagamo,« je dejal.

Nato se je minister zahvalil zaposlenim za plemenito delo, pravzaprav poslanstvo, ki je obraz človečnosti družbe. Zaradi opravljanja tega dela lahko stanovalci boljše in lepše živijo v jeseni svojega življenja. Kar je, kot je dejal, izjemno pomembno, ker so »starejši zaklad modrosti, zaklad zgodovinskega spomina, zaklad življenjske energije. S pomočjo zaposlenih ta energija živi naprej, pomembna življenjska sporočila se prenašajo na mlajše rodove.«

Minister se je zahvalil tudi stanovalcem za njihovo moč in trdnost, da so preživeli neštete preizkušnje: zamenjali kar nekaj držav, se prebijali skozi težka leta med vojno in po njej in nato doživeli še epidemijo.

Pohvalil je precepljenost v Domu, tako stanovalcev kot tudi zaposlenih, ki je skoraj 80-odstotna.

Minister Cigler Kralj nas je navdušil s svojim pristopom, s pristnostjo, ki so jo stanovanjci takoj prepoznali. Z našo sta-

novalko Zoro Borec, ki mu je pokazala svoje na rokah izpisane taboriščne številke iz koncentracijskega taborišča Au-

Minister v pogovoru s stanovalko.

schwitz, se je takoj ujel v pogovor. Domski zbor je ubrano zapel nekaj prekrasnih slovenskih pesmi, katerih izbor je posebej pohvalil in se pevkam in pevcem pri pesmih Tri planike in Rožic ne bom trgala pridružil tudi sam. Ob tem je povedal, da je bil vrsto pevec in pevovodja.

Razkazali smo mu še dnevni center, ki naj bi prve uporabnike sprejel po novem letu. Ob koncu tiste urice, ki jo je imel na voljo za obisk pri nas, smo v sproščenem vzdušju izmenjali še nekaj besed v naši novi pridobitvi, zimskem vrtu.

Ob koncu smo ministru samo še zaželeli dobro in uspešno delo in že je odbrzel proti Ljubljani, novim izzivom, ki jih zagotovo ne bo zmanjkalo, naproti. Srečno, gospod minister!

Besedilo in slika: DU Sežana

Zakaj pa ne bi šli na pogovor k psihologu?

Epidemija še kar vztraja in s tem tudi negotove okoliščine. Nekoliko smo se z njo že navadili živeti, vseeno pa je to družbeno prisoten stres, ki pomembno vpliva na nas, čeprav se lahko komu zdi, da ne. Mogoče se soočamo z velikimi težavami, spremembami, izgubami, izživami ... Na take dogodke lahko hitro pokažemo s prstom in vemo, kateri dogodek nas je spravil v stisko. Lahko pa se zgodi, da so se skozi čas nabrle različne manjše stresne situacije, za katere se nam zdi, da niso nič kaj neobičajnega. Ampak stres se seštevava. Veliko malih težav lahko privede do velike obremenitve. Stres take vrste je zahrbtnen. Velikokrat ga ne prepoznamo, zdi se nam, da nimamo pravega razloga za slabo počutje, ljudje okoli težje razumejo, kaj doživljamo. Zato je potrebno zavedanje, da imamo sedaj čisto vsi prisoten dodaten stresor v našem življenju, ki vztraja že skoraj dve leti in dodaja težo vsakodnevnim

obremenitvam. Vse, kar je bilo že prej težko, je zdaj še težje. Stres se seštevava. Zato bodimo večkrat pozorni, kako se počutimo. Ali drugače funkcioniramo kot prej? Imamo mogoče občutek ujetosti, nemoči, jeze, obupa, utrujenosti, tesnobe, se težko sprostimo in razveselimo ...?

Če so neprijetni občutki tisti, ki prevladujejo v vašem vsakodnevem življenju, je priporočljivo, da poiščete pomoč. Lahko bo dovolj že to, da se pogovorite z bližnjo osebo, lahko bo dovolj, da preberete knjigo za samopomoč in spremenite svoje navade. Mogoče pa potrebujete dodatno podporo in pomoč. Če pri sebi prepoznate duševno stisko, je lahko vaš prvi korak, da se obrnete name. Sem psihologinja Ela Breclj in delujem v okviru preventivnih programov Zdravstvenovzgojnega centra Zdravstvenega doma Sežana. Če želite priti na psihološko svetovanje, ne potre-

bujete napotnice. Storitve so brezplačne za osebe, ki imajo sklenjeno osnovno zdravstveno zavarovanje. Ukvarjam se s psihoedukacijo in psihološkim svetovanjem s področja stresa, depresije in tesnobe. Izvajam tudi skupinske delavnice. Mogoče bo za vas dovolj že en pogovor, lahko pa vam pomagam tudi pri nadaljnjem iskanju specialistične pomoči. Bodimo prijazni sami do sebe in poskušajmo razumeti, da je čisto normalno, da kdaj tudi nismo dobro.

Pokličete lahko na 051 666 381 ali pišete na ela.brecelj@zd-sezana.si.

Besedilo:
Ela Breclj,
univ. dipl. psih.
Slika: osebni
arhiv avtorice

17. mednarodni kongres o suhi zidavi

Od 1. do 3. oktobra 2021 se je pod okriljem prireditelja, Mednarodnega znanstvenega združenja za interdisciplinarne študije o suhi zidavi (SPS), ki ima sedež v francoskem kraju Le Val, v občini Konavle (Hrvaška) odvijal 17. Mednarodni kongres o suhi zidavi na temo 'Perspektive suhe zidave: izzivi po vpisu na seznam Unesca'. Kongres je gostilo hrvaško Združenje 4 mesta – Dragodid (4 grada – Dragodid), ki ima sedež v

Šapjanah pri Reki, deluje pa po celotni hrvaški obali in na otokih. Ustanovljeno je bilo leta 2007, njegovo delovanje pa sega v leto 2002, ko je bila na otoku Vis v sicer zapušteni vasi Dragodid – po njej se združenje imenuje – izvedena prva mednarodna hrvaška suhozidarska delavnica. Kongres sicer poteka vsako drugo leto – prvi je bil leta 1988 v italijanskem Bariju. Letošnjega, ki je bil zaradi covid-19 prestavljen z lanskega

leta, se je udeležilo šest Slovencev: Eda Belingar (Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije – organizacijska enota Nova Gorica / Partnerstvo kraške suhozidne gradnje), Borut Juvanec (Univerza v Ljubljani – Fakulteta za arhitekturo), Darja Kranjc (Park Škocjanske jame / Partnerstvo kraške suhozidne gradnje), Magdalena Svetina Terčon (zasebnica), David Terčon (Partnerstvo kraške suhozidne gradnje in Bor Terčon (zasebnik).

Prva dva dneva se je v Domu kulture v Cavtatu odvijala konferenca, v okviru katere je David prvi dan predstavil zgodovino in delovanje Partnerstva suhozidne gradnje s 15-minutnim predavanjem 'Partnerstvo suhozidne gradnje – upanje, stvarnost, sanje', na ogled pa je bil postavljen tudi poster Partnerstva. Udeleženci so prisluhnili številnim predstavitvam o znanstvenem preučevanju in dokumentiranju suhe zidave, večjih stavbarskih podvigih šolanih suhozidarjev, delovanju in prizadevanjih različnih strokovnih in poljudnih organizacij za promocijo in prenos suhozidarskih znanj v Španiji, Franciji, Švici, Italiji, na Hrvaškem, v BiH, Črni Gori, Grčiji in na Cipru. Govorili su tudi o širitvi vpisa v Unescov reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva, saj se mu po serijskem vpisu osmih evropskih držav leta 2018, med njimi tudi Slovenije, želijo pridružiti še Irska, Avstrija in Lihtenštajn.

Jutro drugega dne je bilo rezervirano za 12. generalno skupščino SPS, na kateri so sprejemali poročilo o delu in finančno poročilo ter izvolili nekaj novih članov v upravni odbor. Poleg tega so tudi določili državo, v kateri bo naslednji kongres leta 2023 – Francijo.

Tretji dan so člani Dragodida udeležence kongresa popeljali na ekskurzijo po 'konavoskim brdima' (konavelskih brdih), kjer so se spoznavali z dragoceno zapuščino suhih zidav – z zidovi, terasami, hiščami, strešnimi kritinami, gumni in lokvami.

Pred kongresom je v vasi Pločice od 27. do 30. septembra potekala mednarodna suhozidarska delavnica z obnovo vaške lokve, ki so se je udeležili tudi Bor, David in Magdalena. Vsak dan je delalo okrog dvajset ljubiteljev suhozidarstva, poleg domačinov in treh Slovencev še Črnogorci, Francozi in Španci. Ker je bila lokve povsem obrasla, so prireditelji že pred delavnico očistili rastje, lokev pa izpraznili. Zidovi so bili večinoma uničeni, zato je bilo dela na pretek. Manj-

Primorski udeleženci kongresa (z leve), Magdalena Svetina Terčon, Bor Terčon, Eda Belingar, Darja Kranjc in David Terčon, pred plakatom Partnerstva kraške suhozidne gradnje.

Konec del so udeleženci mednarodne delavnice proslavili s skupnim posnetkom.

kajoče kamenje so pripeljali z bližnjega letališča Čilipi, ki so ga bili nedolgo tega širili, zaradi česar so že lani člani Dragodida iz njegove bližine v Pločice prepeljali kamnito hiško in jo ob lokvi postavili na novo. Poleg nje so iz okolice letališča rešili še dve hišici, ena zdaj stoji pred vhodom na letališče, druga pa na Konavelskem polju. Udeleženci delavnice so vsak dan, razen zadnjega, ko so končali ob trinajstih, delali od pol devetih do sedemnajstih, z vmesnim odmorom za kosilo. Na srečo so ves čas imeli lepo vreme, dež jih je zmotil zgolj

za nekaj minut, zato jim je uspelo obnovo povsem dokončati. Za tri Kraševce je bilo predvsem zanimivo spoznavati razlike in za kakšen odtonek drugačne pristope v suhozidarski tehniki, ob tem pa so se naučili veliko novega, saj so vsi trije prvič imeli priložnost obnavljati lokev. Ob koncu zadnjega dneva obnove so si pred uradnim sprejemom novo podobo lokve ogledali tudi udeleženci kongresa.

Besedilo: Izak Štok
Sliki: arhiv družine Terčon

Poligon suhozidne gradnje in prenos znanj na mlade

V soboto, 20. novembra 2021, je Zavod za celostni razvoj Anima Mundi Sežana s partnerji, Partnerstvom kraške suhozidne gradnje, Občino Sežana, Območno razvojno agencijo Krasa in Brkinov, Javnim zavodom Park Škocjanske jame in Kobilarno Lipica, preko platforme Zoom predstavil rezultate projekta Poligon suhozidne gradnje in prenos znanj na mlade v nacionalnem in mednarodnem

merilu. Projekt je potekal od septembra do novembra 2021 in je bil sofinanciran s strani Ministrstva za kulturo RS. Zasnovan je bil za ohranjanje večine suhozidne gradnje in z njo povezanih elementov ter s tem posebnosti in prepoznavnosti kulturne krajine, odvil pa se je na Krasu z obeh strani meje in v slovenski Istri.

Vzpostavljen je bil Poligon suhozidne

gradnje, ki bo služil za izvajanje delavnic in usposabljanj za različne ciljne skupine (otroci, zaposleni v gradbenih podjetjih, študentje arhitekture in gradbeništva ...), ekskurzije iz Slovenije in od drugod, turistične programe in kulturne dogodke. Predvsem pa za strokovna srečanja o razvoju dediščine suhozidne gradnje za izvajanje praktičnega dela rekonstrukcije tradicionalnih oblik in preizkušanja

novih oblik za primerno vključevanje v novogradnje in prostorske ureditve. Poligon stoji v Živem muzeju Krasa v Sežani, na kraški gmajni ob stari cesti proti Bazovici. Na poligonu so praktiki suhe zidave – Mitja Kobal, Vinko Mahnič, Dušan Okoren, Ivan Pavlin, Anton Pešar in David Terčon – v štirih oktobrskih delovnih sobotah dokončali zid in postavili tri kamnite groblje (gruble ali griže) za prikaz in nadaljnje praktično delo. Del kamenja za postavitev poligona sta zagotovili družba 2TDK, d. o. o., z območja gradnje drugega tira, in Kobilarna Lipca.

V okviru projekta so pod vodstvom Karin Lavin izvedli dva sklopa izobraževanj za učitelje in vzgojitelje osnovnih šol in vrtcev s področja pedagogike kulturne dediščine. Na Krasu je potekalo na obeh straneh meje, udeležili so se ga pedagoški delavci iz osnovnih šol iz Sežane, Lokve, Divače, Vremskega Britofa, Dutovelj, Komna, Kostanjevice na Krasu, Katinare (Trst), Doline (Trst), Bazovice (Trst) in Vrtca Sežana. S predavanjem je sodeloval tudi arhitekt in predsednik Partnerstva Danilo Antoni. Na drugem sklopu na območju slovenske Istre so sodelovali učitelji in vzgojitelji iz Pirana, Kopra, Dekanov, Škofij, Vrtca Gračišče in mentorji Pokrajinskega muzeja Koper. Svoja znanja in izkušnje o tipologiji suhozidne gradnje v Istri je delil Dejan Zadravec iz društva Jugna. Dve publikaciji, slikanica za predšolske otroke in priročnik za vključevanje tem suhozidne gradnje v učne vsebine, služita pe-

Poligon suhozidne gradnje čaka na uporabnike ... (Slika: David Terčon)

Praktiki suhe zidave (z leve) Anton Pešar, Vinko Mahnič, Mitja Kobal, Ivan Pavlin, Dušan Okoren in David Terčon so postavili objekte Poligona suhozidne gradnje. (Slika: David Terčon)

V okviru projekta so v Divači, Lokvi, Sežani, Piranu in Dekanih, potekale delavnice za otroke. (Slika: Karin Lavin)

dagoškim delavcem za nadaljnje delo in vključevanje dediščine suhih zidov v učni in vzgojni proces.

Za otroke so organizirali delavnice, na katerih so spoznali pomen suhih zidov in gradnje na suho ter se preizkusili v praktičnem delu pod mentorstvom Mitje Kobala, Dušana Okorna, Ivana Pavlina, Borisa Čoka, Dejana Zadravca in Sergija Palčiča, nosilcev večine suhozidne gradnje, vpisanih v Register nesnovne dediščine. Potekale so v Divači, Lokvi, Sežani, Piranu in Dekanih. Pri tem so

tesno sodelovali z občinami, krajevnimi skupnostmi in drugimi organizacijami, kot je Zavod Abakkum Piran ter domačini.

Celotna vrednost projekta znaša 22.590 evrov. Srečanje vseh sodelavcev projekta s slavnostnim odprtjem poligona so prireditelji prihranili za pomlad 2022, ko bodo zdravstvene razmere morda prireditve omogočale.

Povzeto po zapisu Karin Lavin.

Poimenovanje predorov drugega tira

Predori drugega tira so ob začetku izkopov dobili svoja imena. Doslej so imena sledila projektantskemu poimenovanju, skladno s stacionažo proge po vrstnem redu od Divače proti Kopru od T1 do T8 (z manjšo spremembo ob združitvi predorov T5 in T6 v predor T5-6 po izdelavi projekta za izvedbo).

Uprava družbe 2TDK je med štirimi skupinami predlogov oktobra sprejela sklep o poimenovanju na podlagi pre-

dloga glavnega projektanta drugega tira Edmunda Škerbca, direktorja družbe SŽ – Projektivno podjetje Ljubljana, in predstavnika za odnose z javnostmi družbe 2TDK Martina Tomažina.

Predlogi poimenovanja so sledili običajnemu poimenovanju infrastrukturnih objektov v Sloveniji in tudi druge po naselbinskih ali ledinskih imenih območij, na katerih so objekti zgrajeni.

- T1 predor Lokev (naselje ob vhodu v predor)
- T2 predor Beka (naselje neposredno nad predorom T2, ime asociira na Beško-ocizeljski jamski sistem, ki poteka v bližini predora)
- T3 predor Stepni (najbližje naselje predoru, v bližini je tudi vas Gabrovič, vendar se po Gabrovič že imenuje bodoči železniški viadukt in takšno poimenovanje ne bi bilo ustrezno, saj bi

- pomenilo nejasnosti pri uporabi imen)
- T4 predor Tinjan (naselje na Tinjanskem hribu nad predorom)
 - T5-6 predor Osp (naselje v Osapski dolini pod predorom)
 - T7 predor Mlinarji (zaselek naselja Osp v bližini predora)
 - T8 predor Škofije (predor poteka pod delom Zgornjih Škofij, poimenovanje po Dekanih, kjer je začetek predora, ne bi bilo ustrezno, saj se po Dekanih imenuje avtocestni predor in bi

takšno poimenovanje pomenilo nejasnosti pri uporabi imen)

Izvajalec omogoča lastnikom zemljišč na območju gradnje drugega tira neoviran dostop.

Besedilo in slika: 2TDK

V novo leto z novo energijo

V več kot šestdesetih letih delovanja smo iz krhke hišice ustvarili trdno hišo. Zato je prišel tudi čas, da se poslovimo od našega poljka. V prihodnje nas boste lahko prepoznali po novem, svežem znaku, s katerim na trdnih temeljih zaobjemamo raznolikost naših dejavnosti z odprtostjo za nove izzive. Poleg številnih delovnih izzivov nas v novem letu čaka tudi preimenovanje družbe Komunalno stanovanjsko podjetje, d. d., v Komunala Sežana, d. d. Za podjetje pomeni to poenostavitev, saj je to ime, ki ga največkrat izrečemo tako zaposleni kot tudi vi, občani.

**KOMUNALA
SEŽANA**

V novo leto pa vstopamo tudi z novo močjo, našo Mravljico.

Pozdravljeni, občanke in občani! Sem mravljica, službo sem dobila na Komunali v Sežani. V novem letu bom skrbela

la za čiste Brkine in Kras. Marljivo bom ločevala odpadke, pomagala vam bom z nasveti, vozila se bom s kamioni in prišla prav v vsako vašo vas. Obiskala bom tudi otroke v vrtcu in šoli. Dela se izredno veselim. Veliko se moram še naučiti, zato bom lahko sprva sramežljiva. Obljubim pa, da se bom zelo trudila za skupni lepši jutri. Računam tudi na vašo pomoč. Se vidimo!

P. S. Že konec decembra bodite pozorni, saj vam bom v nabiralnike dostavila

pisemsko ovojnico, v njej pa pomembne dokumente, ki jih boste potrebovali v letu 2022. V ovojnici boste prejeli:

- urnik odvoza ostanka komunalnih odpadkov
- navodila za pravilno ločevanje odpadkov
- štiri kupone za oddajo odpadkov na zbirnem centru
- kupon za oddajo odpadkov na Akciji zbiranja nevarnih odpadkov in
- obrazec za naročilo brezplačnega odvoza kosovnih odpadkov z vašega doma.

Bodite pozorni in ne pozabite odpreti ovojnice, dokumente pa shranite, saj so veljavni celo leto 2022. Svetujem vam, da si dneve odvoza ostanka komunalnih odpadkov obkrožite še na vašem domačem koledarju.

Vaša Mravljica.

Komunalno stanovanjsko podjetje, d. d.,
Sežana

Razpis za delovno mesto

»NABAVNI KOMERCIALIST« (m/ž), en (1) delavec. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s polnim delovnim časom po uspešno opravljenim poskusnim delom, štiri (4) mesece. Prvi delovni dan se sporazumno dogovori z izbranim kandidatom.

Pogoji za zasedbo delovnega mesta so:

- stopnja izobrazbe: VI. ali VII.
- smer: ekonomska, komercialna ali sorodna smer
- naziv poklica: ekon., komercialist, dipl. ekon. ali podobno
- delovne izkušnje: 3 leta na podobnem delovnem mestu
- posebna znanja: znanje slovenskega jezika, aktivno znanje angleškega in italijanskega jezika, aktivna uporaba osebnega računalnika in računalniških programov, vozniški izpit »B« kat.
- osnove za delo: zakonodaja in predpisi z varstva in zdravja pri delu, splošni akti družbe, navodila nadrejenega delavca

- zdravstvene zahteve: splošna zdravstvena sposobnost, delo v prisilnem položaju
- poskusno delo: štiri (4) mesece
- osebnostne lastnosti: samostojnost, organiziranost in natančnost pri delu, analitične, pogajalske in komunikacijske sposobnosti, gospodaren pristop.

Opis dela:

- Samostojno izvajanje nabavne funkcije.
- Izvajanje komercialnih nalog.

Opravljanje drugih del v okviru zmožnosti in usposobljenosti delavca, po določbah splošnih aktov družbe in po za-dolžitvah nadrejenega delavca.

Podrobnejši opis pogojev za zasedbo delovnega mesta in podrobnejši opis del in nalog najdete na naši e-strani:
www.ksp-sezana.si

KSP d.d. Sežana

**KOMUNALNO
STANOVANJSKO
PODJETJE D.D.**

Partizanska cesta 2, 6210 Sežana

Zapišimo spomine!

Huda pobuda zavoda Dobra pot spomladi tudi v občini Sežana

Zavod Dobra pot, zavod za kulturo in sonaravno delovanje iz Brkinov, bo spomladi organiziral prvo vseslovensko akcijo zapisovanja spominov starejših, s katero želi zbrati kar največ zgodb starejših z vseh koncev države. Na ta način želijo zblížiti generacije v skupnem beleženju zgodb naših babic in dedkov, okrepiti vključenost starejših v družbo ter opomniti na dragocenost spominov kot ustnega izročila. Akcija bo spomladi 2022 potekala prvič, upajo pa, da postane vsakoletna, tradicionalna.

Pobuda se opira na moč skupnosti za inovativno povezovanje tradicionalnega (izročila) s sodobnim (digitalno orodje) tako, da se beležijo spomini starejših, starostnike pa se vključi na način, ki jim je najbližji: s tem, da prisluhnemo njihovim pripovedim.

Poseben čar pobudi daje to, da lahko spomine zapisuje prav vsak, saj gre za opolnomočenje posameznika, da na subjektiven način zabeleži svojo zgodbo oziroma zgodbo sočloveka in s tem prispeva v skupno zakladnico spomina. Pobuda tako opominja na dragocenost življenja oziroma spominov čisto vsakega starostnika, pa če ta priča o še tako vsakdanjih temah. Vsakogaršnja zgodba je zaklad!

Kako se bo akcija izvajala?

Zavod Dobra pot bo akcijo zapisovanja spominov starejših izvedel s pomočjo svoje aplikacije Zapiši spomina, ki omogoča enostavno beleženje in objavljanje védenj, pričevanj ter spominov na najrazličnejše vidike življenja v preteklih obdobjih.

Ekipa zavoda je že odprla možnosti

prijave in nagovarja vse tiste, ki bi se želeli v akcijo vključiti kot prostovoljni zapisovalci spomina ali kot pripovedovalci zgodb (starejši). Pobuda se bo izvajala v vseh slovenskih regijah in upamo, da zabeležimo tudi kakšne zgodbe iz vaše regije. V začetku 2022 boste vsi prijavljeni obveščeni o samem poteku akcije, na voljo vam bo tudi pripravljana spletna delavnica, na kateri bomo podrobneje predstavili delovanje aplikacije Zapiši spomina in pristope k zapisovanju spominov.

Osrednji in končni del pobude pa bo vseslovenska akcija beleženja spominov starejših, ki bo predvidoma potekala v drugi polovici marca in v kateri se bo po vsej Sloveniji zvrstilo mnogo navdihujočih medgeneracijskih pogovorov s starejšimi.

Ekipa zavoda bo prostovoljcem ves čas na voljo za pomoč in podporo, hkrati

ti pa se bodo v aplikaciji redno objavljale zbrane pripovedi. Cilj akcije je obuditi medgeneracijske pogovore in vezi, ustvariti prostor za tiste čarobne trenutke, ko se znanje prenaša iz generacije na generacijo, in spomniti, da nam lahko zgodbe iz preteklosti služijo kot zgled, opozorilo ali smerokaz za prihodnost.

Vključite se tudi vi in zapišite spomine svojih bližnjih! Naj zgodbe naših dedkov in babic ne utonejo v pozabo!

Vse informacije o akciji Zapišimo spomine najdete na spletni strani www.dobra-pot.si, v primeru vprašanj pa se obrnite na info@dobra-pot.si.

Besedilo: Ekipa Zavoda Dobra pot
Slika: Jana Gombač

...SREČA JE ČUDEŽEN PRAH,
KI GA IZ SVOJIH ROK
TROSIMO V NAROČJA...
...IN NEŽNO PESTUJEMO
V VIŠINI SRCA.

SREČNO 2022
ŽELIMO VSI IZ VRTCA SEŽANA

Čestitka 2022

Hvaležni smo za skupaj prehojene poti. Tudi vam želimo v letu 2022 mnogo razmišljujočih sprehodov, veseli bomo, če se nam boste pridružili. Ostanimo drug drugemu Človek.

Fotografija: arhiv Kosovelovega doma Sežana

KONS
TRUKTIVIST

LJUDSKA UNIVERZA SEŽANA

kosovelova soba

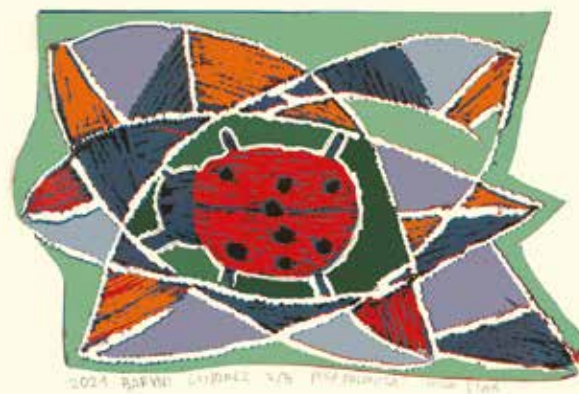

Odprite dušo
človeku in zvezdi,
ki v plašč njegov skrita
roma skozi noč,
odkrite to zvezdo
čez cesto gredoč ...

(S. Kosovel: O vi, ki ste vse)

Srečno 2022!

Kosovelova knjižnica Sežana

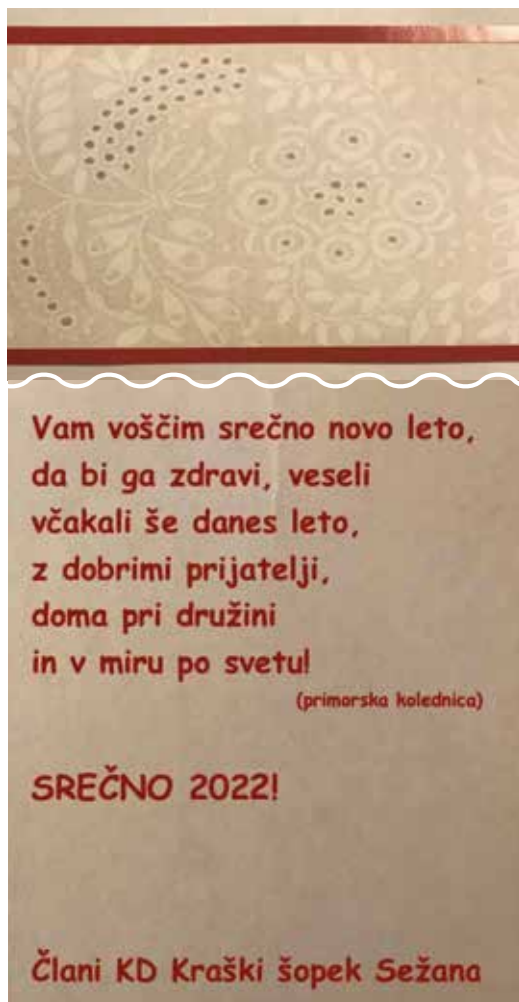

Ko daleč nad nami se zvezde prižgo,
po lestvici splezam tja gor pod nebo
in ena od zvezdic mi sede na rame
in vem, da vsaj malo gori tudi zame.
(Anja Štefan)

**Miren božič in
prijetne novoletne praznike**

**Vam voščijo
učenci in delavci OŠ Dutovlje**

avtorica grafike: Nika Štok

V družbi s knjigo

Najbolj brane knjige v Kosovelovi knjižnici Sežana v zadnjih treh mesecih:

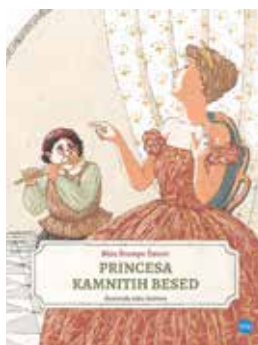
1. Bronja Žakelj: Belo se pere na devetdeset
2. Igor Karlovšek: Gimnazijec
3. Andrej Rozman – Roza: Črvice pesmi
4. Tone Pavček: Majnice – Fulaste pesmi
5. Fran Milčinski: Butalci
6. Urša Kremlj: Čarovnica Mica in severna zvezda
7. Cate Quinn: Črne vdove
8. Anja Štefan: Iščemo hišico
9. Ela Peroci: Muca Copatarica
10. Renato Ferrari: Murva Fabianijevih: stoletje miru na Krasu
11. Penelope Ward: Romanca za eno poletje
12. Tadej Golob: Virus
13. Jacob Grimm: Volk in sedem kozličkov
14. Elena Ferrante: Zlagano življenje odraslih

15. Fedor Mihajlovič Dostojevski: Zločin in kazen
16. Sophocles: Antigona, Kralj Oidipus
17. Nataša Konc Lorenzutti: Beseda, ki je nimam
18. Nataša Konc Lorenzutti: Gremo mi v tri krasne
19. Tadej Golob: Jezero
20. Janko Petrovec: Karantena. Rim

Tokrat knjižničarji priporočamo naslednje knjige, ki jih dobite v naši zbirki.

Bina Štampe Žmavc: Princesa kamnitih besed (Založba Miš, 2021)

Bina Štampe Žmavc je pisateljica, mladinska pisateljica, režiserka in prevajalka, ki zna odlično ubesediti domišljajske svetove.

Njeno delo Princesa kamnitih besed je sicer namenjena otrokom prvega triletnega osnovne šole, a tudi odraslim. Glavni lik je princesa, ki ni znala izreči niti ene prijazne besede. Prav nič prijazna ni bila o tistih, ki so jo skušali osrečiti: guvernantka, baletni mojster, učitelj spineta, kuhar in vrtnar, in tudi njen oče, so bili njena žrtev. Dojilja je bila prepričana, da je princesa nekoč pogoltnila zrno ognjenega popra hudobnega škrate. Urok je uspelo pretrgati princu, ki je princeskega očeta prosil za roko, čeprav je bila tudi do njega neprijazna. Tudi na njegovem dvoru se princesa ni spremenila, dokler ... ni prišel na pomoč čarovnik. Ta je uporabil na nek način nenavadno, a v resnici zelo preprosto čarovnijo: Vsakokrat, ko je dekle izreklo neprijazno besedo, se je ta spremenila v kamnito kocko. Princeza je utihnila šele takrat, ko se je okrog nje dvignil visok kamnit zid. Po dolgem molku je začela izgovarjati prijazne besede, ki so se spreminjale v milne mehurčke, ki so razblinili zid. Odslej je bila njena edina želja najti najlepše in

najprijaznejše besede za svojega princa. Nam je princeska v tem odtujenem svetu lahko za zgled? Zgodbo, ki je še kako poučna, je spretno ilustrirala Anka Kočevar.

Irena Svetek: Rdeča kapica (Beletrina, 2021)

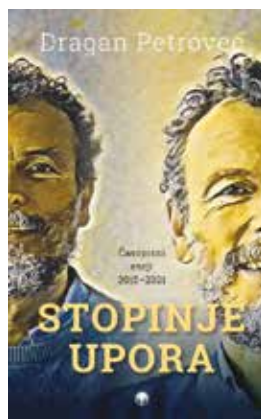
Irena Svetek je pisateljica in scenaristka (film Skupaj, nanižanke in nadaljevanke Mame, Več po oglaših, Ena žlahtna štorija ...). Izkušnje so prispevale k temu, da je napisala izjemno napet, tekoč psihološko-kriminalni roman, ob katerem je bralcu hudo tudi zato, ker se zgodba zapleta in razpleta ob trupu mladoletnega trinajstletnega dekleta, ki ga najdejo v parku, zavitega v ogrinjalo Rdeče kapice. V začetku zgodbe izstopajo besede: tema, sence, nevarno, modro nebo, rdeče. Z razkrivanjem

zločina avtorica vzporedno razgrinja pretresljivo osebno zgodbo okrožnega državnega tožilca Mia Aurellija. V zgodbi se odraža tudi duh časa, s temami, s katerimi se danes pogosto soočamo. Avtorica nas s poznavanjem žanra in njegovih zakonitosti s svojim pisanjem spretno vodi do konca, kjer bralec (vsaj jaz) ne doživi pomiritve, čeprav je morilec razkrit, saj je zločin zaključen, na vprašanje, kaj bo v resnici z Miom Aurellijem, pa ne izvemo odgovora, a upanje ostaja, tako kot napetost.

Dragan Petrovec: Stopinje upora: Časopisni eseji 2015–2021 (Primus, 2021)

Draganu Petrovcu, pravniku kriminologu – penologu in strokovnjaku na področju izvrševanja kazni, marsikdo rad prisluhne in tudi prebira njegova

strokovno publicistična dela. Šestim knjigam se je pridružila še omenjena sedma. Gre za kolumne, ki so bile v zadnjih šestih letih večinoma objavljene v časopisu Dnevnik. Čeprav natančno in dosledno pripoveduje o perečih družbenih vprašanjih, bralca pritegne kot prvoosebni pripovedovalec. Knjiga je razdeljena v sedem razdelkov, v katerih razglablja o demokraciji, sodstvu, nacionalizmu, slovenski polpretekli zgodovini ter odzivi na najbolj pereča vprašanja družbe, v kateri živimo in seveda o osebnem. Vsaka kolumna bralca pritegne s uvodom, ki je poudarjen. Ali res kličejo k uporabi? Zagotovo, saj bralca, če drugega ne, spodbudijo k razmišljanju, takem ali drugačnem. In to bi moral biti neke vrste upor. In resničen je tudi povsem uvodni zapis: »Svoboda je naporena. Zahteva izjemno odgovornost. Svoboda prinaša skušnjave. Zato zahteva odpornost nanje. Demokracija še ne zagotavlja svobode. Največ svobode zagotavlja dosledno spoštovanje človekovih pravic pod vsakršno vlado.« (str. 9)

Magdalena Svetina Terčon

Besedilo ni lektorirano:

Botanični VRT OB
VILI MIRASSO

Dobrote kraške roke...

NAJ VAŠ OGLAS DOSEŽE SVOJ DOMET

OGLAŠEVANJE NA LCD ZASLONU BOTANIČNEGA VRTA SEŽANA

... NA LCD ZASLONU SE LAHKO OGLAŠUJE...

- naravno in kulturno dediščino čezmejnega Matičnega Krasa
- javne prireditve in aktivnosti: kulturne, športne, izobraževalne ter tiste povezane z naravno in kulturno dediščino Matičnega Krasa
- produkte in storitve, povezane z naravno in kulturno dediščino Krasa, ki so pomembne za razvoj občine Sežana in Matičnega Krasa

... NA LCD ZASLONU SMEJO OGLAŠEVATI SUBJEKTI MATIČNEGA KRASA...

- Občina Sežana, krajevne skupnosti v občini Sežana, javna podjetja in javni zavodi, katerih ustanovitelj ali soustanovitelj je Občina Sežana
- lokalne skupnosti iz območja čezmejnega Matičnega Krasa in njihovi zavodi
- lastniki, najemniki in upravljavci objektov naravne in kulturne dediščine
 - društva in klubi s sedežem na območju Matičnega Krasa
- državna podjetja in državni zavodi, druga združenja v javnem interesu iz območja Matičnega Krasa ter
- drugi subjekti, ki pomembno prispevajo k razvoju turizma na območju Matičnega Krasa

VEČ INFO O CENIKU IN POGOJIH OGLAŠEVANJA:

KSP D.D. SEŽANA, upravljavac Botaničnega vrta Sežana / storitve@ksp-sezana.si / 031 625 093

Elmarel d.o.o.

Šmarje pri Sežani 81/a
6210 Sežana

- sončne elektrarne
- elektroinstalacije

GSM: +386 (0)41 525 509
www.elmarel.si

Sončno 2022!

**Naj vam leto 2022 prinese obilo
zdravih, srečnih, uspešnih ter
s soncem obsijanih dni!**

V imenu **JSKD OI Sežana** želim vsem ljubiteljskim kulturnim ustvarjalcem, vsem našim zvestim obiskovalcem, vsem cenjenim podpornikom in vsem občanom in občankam Krasa in Brkinov, da se na skoraj že minulo leto ozrete zrelo. Res nam je koronski virus narekoval tempo življenja tudi v tem letu, zagotovo pa smo bogatejši tudi za nove izkušnje, nove uspehe in nove spomine. Ohranite spomine na tiste trenutke, ko ste čutili mir v duši, ko vas je grel občutek ljubezni, ko ste čutili hvaležnost za vse, kar imate, in ko ste z navdušenjem stopili novo jutro, v nov dan. Vsak trenutek veselja, sočutja in zadovoljstva, ki ste ga bili deležni v letošnjem letu, naj vam bo v pomoč pri premagovanju izzivov v prihajajočem letu. Vsak nov dan naj bo priložnost za snovanje novih načrtov in aktivnosti, novo priložnost za veselje in radost. Išcite lepoto okoli vas, kajti tudi mi smo del veselja, tako kot zvezde na nebu. Kljub vsej žalosti in razočaranju ostanite ljudje dobre volje, kajti življenje je darilo, je čudež in svet je zares čudovit. Bodite v dobrih odnosih z vsemi ljudmi, bodite sočutni do nevednih, prezrtih in prestrašenih, kajti mnogi strahovi se rodijo iz utrujenosti in osamljenosti.

*Naj vam leto 2022 nasuje zvrhan koš majhnih darilc,
v katerih boste naši vrednote, ki vas bodo osrečile in vam
prinesle zdravje, veselje in mir v duši.*

SREČNO LETO 2022 VAM ŽELIM!

Vladislava Navotnik
JSKD OI Sežana

Prazniki med belimi lipicanci in kulinarčna doživetja v Hotelu Maestoso

V prazničnih decembrskih dneh, ko se prileže sprostitev v družinskem krogu in posestvo Kobilarne Lipica vabi k zimskim sprehodom, se praznično obarva tudi kulinarčna ponudba à la carte restavracije Gratia v prenovljenem Hotelu Maestoso.

Klasično ponudbo restavracije so v teh dneh obogatila nova kulinarčna doživetja, ki poslovne partnerje in zaključene družbe vabijo k prednovoletnim srečanjem s posebej za praznični čas pripravljenimi meniji. Ob koncih tedna Lipica pritegne tudi družine z otroki. Tu spoznavajo lipicance in se podajo na ogled sobotnega uradnega treninga s prelepimi belimi konji ali pa se v sončnih dneh s kočijo popeljejo po lipiških drevoredih in nadaljujejo druženje v à la carte restavraciji Gratia.

V Kobilarni Lipica lahko gostje unovčijo tudi turistične bone, izdane leta 2020 in 2021, in sicer za obisk kobilarne, ogled treninga klasičnega jahanja in bivanje v Hotelu Maestoso pa tudi za druga doživetja na lipiškem posestvu. Odločijo se lahko za vožnjo s kočijo in lekcije jahanja. Ljubitelji golfa lahko turistične bone izkoristijo za igro golfa na edinem slovenskem golf igrišču, ki je odprto vse leto, družine pa za družinsko igro disc golfa.

V Kobilarni Lipica so dobrodošli ljubitelji dobrega počutja in narave, ki želijo stik z lipicanci in obisk kobilarne s 441. letno tradicijo povezati s kulinarčnimi doživetji v unikatnem ambientu prenovljenega in Hotelu Maestoso 4 *superior, ki je letos začel pisati novo zgodbo turizma v Lipici.

*Varno in zdravo doživetje Kobilarne Lipica ter Hotela Maestoso zagotavlja pogoj PCT.

Besedilo: Tina Čič
Slike: arhiv Kobilarne Lipica

STANOVANJSKI
KOMPLEKS

Majcni

OHRANJAMO INTEGRALNO PODOBO KRASA

Kras je poseben svet.
Podobo in dušo mu daje kamen,
ki ga že od nekdanj oblikujeta voda
in človek. Arhitekturna zasnova
naselja spoštuje, upošteva
in nadgrajuje vse danosti lokacije,
okolice in regije v celoti.

V Majcnih je v zaključni fazi nadstandardno grajen objekt, sestavljen iz petih vrstnih bivalnih enot. Je lep primer trajnostnega sobivanja tradicionalne kraške arhitekture in do okolja prijaznih sodobnih tehnoloških rešitev in gradnje. Prevladujoči materiali so kamen, les in opeka. Vsako domovanje ima tri parkirna mesta z el. polnilnico, borjač – zelenico z avtomatskim zalivalnim sistemom na vhodni strani in vrt na hrbtni, optiko, kamin, toplotno črpalko in rekuperacijo ter izkorišča deževnico in sončno energijo.

Na voljo je pet enot, velikosti od 202 do 235 m²,
s pripadajočimi zemljišči od 395 do 713 m²
in s cenami od 474.092 € z vključenim 22 % DDV.

Za več informacij in ogled:

Dušan Černigoj

• M: +386 (0)41 624 926

• E: dusan@nea-invest.si

Javni poziv k prijavi razstav v Mali galeriji Mira Kranjca v Kosovelovem domu Sežana za sezono 2022/23

Kosovelov dom Sežana objavlja javni poziv k prijavi razstav v Mali galeriji Mira Kranjca za sezono 2022/23. Poziv je namenjen vizualnim umetnikom, likovnim ustvarjalcem in ustanovam, ki svojo dejavnost predstavljajo v obliki razstav. Kosovelov dom bo v sezoni 2022/23 pripravil predvidoma pet (5) razstav, od katerih bo vsaka odprta približno pet tednov. Prijavitelji lahko predlagate okvirni termin odprtja razstave (mesec), vrstni red razstav pa bo oblikoval galerijski svet. Zamiki znotraj posameznih obdobj zaradi uskladitve vseh letnih programov niso mogoči.

Rok za prijavo je 8. februar 2022. Prijave sprejemajo izključno po e-pošti na e-naslov info@kosovelovdom.si. V rubriko »Zadeva« morate vpisati »RAZSTAVE 2022/23 – PRIJAVA«.

K prijavi morate priložiti:

– podpisano izjavo v obliki .pdf, da se strinjate s pogoji razstavljanja, navedenimi v besedilu razpisa;

– do največ 10 slik del, ki jih nameravate razstavljati, posamezno v obliki .jpg ali vse v isti listini v obliki .pdf – ne prilagajte katalogov ali povezav na spletne strani ipd.

Obrazec za prijavo in izjava sta poleg besedila razpisa objavljena na spletni strani Kosovelovega doma Sežana pod zavihkom Razstave (<https://kosovelovdom.si/dogodki/javni-poziv-k-prijavi-razstav/>).

Prijave bo pregledal tričlanski galerijski svet, sestavljen iz predstavnika Kosovelovega doma Sežana in dveh zunanjih strokovnih sodelavcev (predstavnika kuratorjev in predstavnika ustvarjalcev) ter izbral razstave. Svet si pridržuje pravico do neupoštevanja nepopolnih prijav in zavrnitve prijav brez dodatnega vsebinskega pojasnila.

Prijavitelji bodo o izboru obveščeni najkasneje do 30. marca 2022.

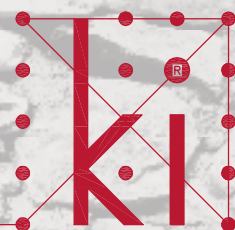
Besedilo in slika: Kosovelov dom Sežana

KRASINVEST d.o.o. SEŽANA

Partizanska cesta 30, 6210 Sežana

info@krasinvest.si, www.krasinvest.si

tel. 386 (0)5 7313 180, fax. 386 (0)5 7313 181

- projektiranje
- inženiring
- nadzori
- geodetske storitve
- ocenjevanje vrednosti nepremičnin

Podprite lokalno

Bogastvo Krasa in Brkinov

darila s kraško - brkinskim pridihom

Prelistajte na
www.laskrasainbrkinov.si